

Krikščionys demokratai susirūpino sovietų „palikimu“

Vilnius, spalio 6 d. (BNS) — Seimo krikščionių demokratų frakcija prašo Seimo ir vyriausybės pataisyti įstatymus, kad būtų teisiškai su tvarkytas tolesnis buvusių kareivinių panaudojimas.

Spaudos konferencijoje antradienį krikščionių demokratų frakcijos narys Kazimieras Kuzminskas pranešė, kad pirmadienį frakcijos išplėstiniam posėdyje kartu su Krašto apsaugos, Ūkio ministerijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovais bei verslininkais buvo svarstoma, kaip spresti apleistų kareivinių problemą.

Posėdyje pabrėžta, kad vyriausybė ir savivaldybės neturi aiškių nuostatų, kaip bus panaudoti buvę kariniai objektai ir teritorijos.

„Kariniai objektai nežinia kam priklausys“, teigė K. Kuzminskas. Pasak jo, bandant kareivines nuomoti, nuomininkai pastatų neprižiūrėjo, dauguma jų virto griuvėsiais.

K. Kuzminsko teigimu, 40 proc. buvusių kareivinių yra perduota Krašto apsaugos ministerijos žinion, dalis yra patikėta vyriausybei, dalį savivaldybės nuomoja pavieniams

ar juridiniams asmenims.

Pasak Seimo nario, visiškai neaišku, ar galės privatizuoti pastatus tie asmenys, kurie jų remontui investavo daug pinigų. Šie nuomininkai pageidauja nuomojamus pastatus privatizuoti, tačiau dabar galiojantys įstatymai jiems nesuteikia pirmenybės. „Savivaldybė skelbia viešus konkursus, ir tie objektai gali atitekti tiems, kurie jokio indėlio į juos neįnešė“, sakė jis.

Kol nėra suderinti įstatymai, krikščionių demokratų frakcija siūlo neįtraukti į privatizuojamų objektų sąrašą bei neskelbti viešų konkursų tiems pastatams, kurių nuomininkai į juos jau yra investavę lėšų.

Taip pat raginama palengvinti nuomininkams galimybes įsigyti už akcijas suremontuotus pastatus, siūloma kai kuriuos buvusius karinius objektus pertvarkyti į daugia butius gyvenamuosius namus.

Krikščionių demokratų frakcijos pareiškimas su šiais siūlymais bus įteiktas Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui bei premjerui Gediminui Vagnoriui.

Seimas nerengs apkaltos kalinamam parlamentarui

Vilnius, spalio 6 d. (BNS) — Seimas valdanciosios daugumos balsais antradienį nutarė nepradėti apkaltos kalinamam Seimo nariui Audriui Butkevičiui.

Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui pasiūlius, A. Butkevičiaus apkaltos galimybė buvo svarstoma skubos tvarka vakariniame posėdyje.

Po ilgų diskusijų už nutarimą dėl apkaltos atmetimo balsavo 58 parlamentarai, o 4 susilaikė.

Balsavusiųjų „prieš“ nebuvę, nes apkaltos sumanytojai centristai ir kairioji opozicija balsavime nedalyvavo.

Praėjusią savaitę 44 Seimo nariai, įskaitant patį A. Butkevičių, pasirašė teikimą Seimui pradėti jau beveik metus kalinamo parlamento apkaltą.

Tačiau tokią iniciatyvą atmetančio nutarimo projektą pristatęs Seimo kancleris Jurgis Razma ir kiti konservato

rių frakcijos nariai visuotiniame posėdyje siūlė A. Butkevičiui pačiam atsakyti Seimo nario įgaliojimu.

J. Razma pabrėžė, kad prieš metus leisdamas patraukti pasikėsinimui sukliūti stambiu mastu kaltinamą parlamentarą baudžiamojon atsakomybėn, Seimas jau pareiškė savo valią.

Jis neįsivaizduoja, kaip dvi valstybės institucijos vienu metu galėtų nustatinėti vieno ir to paties asmens kaltės klausimą.

Tokias pat išvadas išvarešė padarė Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Projektui nepritarę apkaltos remėjai centristai, LDDP, socialdemokratai ir kiti frakcijų nariai kaltino J. Razmą vykdančią politinį konservatorių užsakymą.

Ir dešiniojos, ir kairiosios Seimo jėgos piktnosios, kad apkaltos procesas virto pigiu politikavimu ir „Seimo gėda“.

Profsąjungų rūmuose Vilniuje — tarptautinis konfliktas

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Lietuvos darbininkų sąjunga (LDS) pranešė šeštadienį buvusi išmesta iš jai lig šiol priklausiusių patalpų profesinių sąjungų kultūros rūmuose Vilniuje.

Dėl to darbo savaitgalį nebegalėjo tęsti kelias dienas rūmuose vykęs tarptautinis seminaras, kurį suorganizavo LDS ir Amerikos darbo federacijos solidarumo centras, pranešė sąjungos atstovė spaudai.

Pasak jos, protestuodami dėl jiems prieš nosį užtrenktų durų, iš šio renginio išvyko Lenkijos „Solidarumo“ ir Baltarusijos demokratinių profesinių sąjungų kongreso atstovai.

Profsąjungietiai Lietuvoje buvo susirinkę trijų dienų seminare „Bankrutuojančių įmonių problemos ir dir-

bantiųjų teisės“.

Pranešime teigiama, kad profsąjungų rūmų koridoriaus spyną, iš anksto neįsėjusį pakeitė nuo spalio 1 d. pareigas pradėjusi eiti naujoji rūmų direktorė Silvija Krivickienė.

Seimo nario socialdemokrato Rimanto Dagio padėjėja pristatė S. Krivickienės atsaką duoti naująjį spynos raktą tarptautinį seminarą organizavusios Darbininkų sąjungos atstovams, taip pat grasino išmesti sąjungos inventorių ir daiktus, teigiama LDS pranešime.

Jame pažymima, kad S. Krivickienė pažeidė Konstituciją ir kitus įstatymus, nes iškelia iš patalpų arba neleidžia į jas toliau naudotis leidiama tik teismo sprendimu.

Pati direktorė S. Krivickienė kaltina Lietuvos darbininkų

Nuotr. Prieš 10 metų, 1988-ųjų spalio 7-ąją Vilniuje, Gedimino pilies bokšte, buvo iškilmingai iškelta Lietuvos tautinė vėliava, kuri pirmą kartą čia suplevėso 1919 metų sausį. (Elta)

Valstybė parems žuvusiųjų rezistentų šeimas

Vilnius, spalio 6 d. (Elta) — Antradienį Seimas priėmė Valstybės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms dalyvių šeimoms įstatymą.

„Nedovanotina vėluojančiu dokumentu“ naujajį įstatymą pavadino Seimo pasipriešinimo okupaciniam režimams dalyvių ir nuo okupacijos nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininkas Antanas Stasiškis. Jo nuomone, toks įstatymas turėjo būti priimtas prieš kelerius metus.

Kaip pabrėžė parlamentaras, nepaisant simbolinės paramos žuvusiųjų artimiesiems, svarbiausia — šiuo įstatymu pareiškta valstybės nuostata, išreiškiama pagarba Nepriklausomybės kovų dalyviams.

Nuo 1999 m. sausio 1 d. valstybė suteiks paramą žuvusiųjų pasipriešinimo dalyvių šeimoms. Ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvių — karių savanorių, žu-

sių kovos lauke ar suėmimo metu, nužudytų ar mirusių tardymo metu, nubaustų mirties bausme šeimų nariams numatyta 20.000 litų vienkartinė pašalpa.

Rezistencijos dalyvių, mirusių įkalinimo metu, neginkluoto pasipriešinimo, laisvės kovų dalyvių, žuvusių suėmimo metu, nužudytų ar mirusių tardymo metu iki teismo arba nuteistiems mirties bausme ir kuriems bausmė buvo įvykdyta, šeimoms bus išmokėta po 15.000 litų.

12.000 litų vienkartinės pašalpos gaus neginkluoto pasipriešinimo dalyvių, nužudytų ar mirusių įkalinimo metu po teismo nuosprendžio, šeimų nariai.

Įstatymas įpareigoja vyriausybę parengti vienkartinę pašalpą žuvusiųjų pasipriešinimo dalyvių šeimoms skyrimo ir išmokėjimo tvarką. Iš valstybės biudžeto jos bus mokamos iki 2003 metų gruodžio 31 dienos.

Lietuva iki 2000 metų neatsisakys valiutų valdybos

Vilnius, spalio 2 d. (BNS) — Lito atsisėjimo nuo JAV dolerio ir jo susiejimo su euro (Europos valiuta) ir JAV dolerio „krepsėlių“ galimybę siūloma svarstyti ne anksčiau, kaip 1999 metų pabaigoje ar 2000-ųjų pradžioje, penktadienį pranešė finansų ministras Algirdas Semeta. Anot jo, ši nauja vyriausybės ir Lietuvos banko nuostata suderinta rugšio mėnesį.

Lito atsisėjimas nuo JAV dolerio ir jo susiejimas su euro ir JAV dolerio „krepsėlių“ yra trečiasis ir paskutinis atsakymo nuo valiutų valdybos modelio programos tarpnis. „Esant nepakankamai stabi-

liai padėčiai tarptautiniu mastu, įgyvendinti trečiąjį etapą nėra tikslo. Mes manome, kad valiutų valdybos modelis neturėtų būti keičiamas trumpalaikėje (vienerių metų) perspektyvoje“, sakė finansų ministras.

Nuo 1994 m. Lietuvoje veikianči valiutų valdyba susiejo litą su JAV doleriu santykiu 4:1 1997 m. pradžioje patvirtinta pinigų politikos programa numato tris etapus. Pirmasis — Lietuvos banko veikla, esant valiutų valdybai, antrasis — pakeitus Lito patikimumo įstatymą ir perėjus prie savarankiškai reguliuojamo pinigų išleidimo.

Trečiasis etapas numato, kaip veiks centrinis bankas, normalizavus padėtį paskolų ir valiutos rinkoje bei atkūrus normalią Lietuvos banko veiklą.

* Seimo žmogaus ir piliečių teisių bei tautybių reikalų komitetas ragina artėjantį Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 50-metį pasitikti ne tik specialia amnestija, bet ir iš esmės patobulinti pačią amnestiją skelbimo tvarką. Komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris ir jo vadovaujami Seimo nariai kreipėsi į vyriausybę, prašydami kuo skubiau pateikti svarstyti parlamente naująjį Amnestijos įstatymo projektą, pagal kurį, bausmių terminai būtų trumpinami I bei II grupės invalidams, pirmą kartą už nesunkius nusikaltimus nuteistiems asmenims, taip pat asmenims, kurie nusikalto dėl neatsargumo. Anot E. Zingerio, Lietuvos kalėjimai dabar yra perpildyti, šiuo metu juose bausmės atlieka per 13.000 žmonių. Parlamentaras apgailestauja, kad avarijas padarę vairuotojai ar šiaip pirmą kartą suklupę žmonės kalinami kartu su žmogžudžiais, jau kelintą sykį atliekančiais bausmes, ir todėl per prievartą „baigia“ žiauria „gyvenimo mokyklą“.

* Pirmadienį Ventspilyje prasidėjo pratybos „Amber Sea“, kuriose Baltijos valstybių karinės jūrų pajėgos tobulins savo įgūdžius. Pratybos Latvijos teritoriniuose vandenyse truks iki spalio 10 d. Jose Lietuvai atstovaus karinių jūrų pajėgų fregata „Aukštaitis“ bei štabo, aprūpinimo, mokymosi ir patrulinis laivas „Vetra“. Trijų Baltijos valstybių laivai mokysis užmegzti tarpusavio ryšį, tempti kitus laivus, šaudyti, gelbėti už borto atsidūrusius žmones, kranais išlaipinti karius, kontroliuoti jūros paviršių ir oro erdvę, atremti kitų laivų antpuolius, atlikti paieškos ir gelbėjimo darbus. (Elta)

* Visi trys patys savo kandidatūras iškėlę kandidatai laisvai Seimo nario vietai užimti Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikė būtinus 1.000 rinkėjų parašus. Patikrinusi parašus, komisija įregistruos kandidatus moklininką, buvusį parlamentarą Antaną Baską, dainininką Algirdą Motuzą bei AB „Metalistas“ darbuotoją Sergejų Davydovą, kurį remia LDDP.

* Seimas pakeitė Gyventojų santaupų atkūrimo įstatymą kai kuriuos straipsnius, kuriais siekiama sudaryti galimybę nagrinėti prašymus santaupų atkūrimajai sąskaitai atidaryti asmenims, kurie po 1991 m. vasario 26 d., susikločius įvairioms aplinkybėms, išvyko iš Lietuvos, neatsiėmė savo indėlių iš valstybinių bankų ir nėra Lietuvos Respublikos piliečiai. Tokia galimybė pagal naują dokumentą taip pat yra sudaryta buvusiems tremtiniais ir politiniams kalinams, kurie negalėjo grįžti nuolat gyventi į Lietuvą arba, likę gyventi tremties vietoje, įgyti Lietuvos pilietybę. (BNS)

* Kauno rajone, Lapių šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje, spalio 4 d. vyko šv. Angelų Sargų atlaidai. Po šv. Mišių, klebono Roberto Skrinisko sumanymu, buvo šventinami automobiliai. Prieš keliant metų šioje parapijoje gimusių naują tradiciją per atlaidus šventinti automobilius susilaukė pritarimo. Dauguma Lapių parapijos automobilių, pasak klebono, jau seniai pa-

JAV Kongresas rengia apkaltą, Baltuosius Rūmus palieka aukšti pareigūnai

Kongreso komisija — „už“
apkaltą prieš prezidentą

Vašingtonas, spalio 6 d. (Reuters-BNS) — JAV Kongreso Atstovų Rūmų teisinė komisija pirmadienį žengė pirmą žingsnį į oficialų apkaltos tyrimą prieš prezidentą Bill Clinton. Tai tik trečias toks tyrimas prieš prezidentą visoje valstybės istorijoje.

Komisija, kurioje yra dauguma respublikonų, balsavo partinių pagrindu ir 21 prieš 16 balsų pritarė neterminuotam ir nevaržomam tyrimui prieš prezidentą, kuris galiausiai gali iškelti į dienos šviesą daug daugiau, nei jo romana su buvusia Baltųjų Rūmų stažuotoja Monica Lewinsky.

Tyrimas gali apimti tokius klausimus, kaip Whitewater byla, rinkimų kampanijos finansiniai pažeidimai bei darbuotojų atleidimai Baltųjų Rūmų išvykų organizavimo skyriuje.

„Tai bus emociingas procesas, įtemptas procesas, nes visose šio tyrimo pusėse vyrauja stiprus jausmas“, pareiškė komisijos pirmininkas respublikonas Henry Hyde.

Teisinės komisijos sprendimą vėliau šią savaitę turi patvirtinti visi 435 narių Atstovų Rūmai. Tai bus pirmasis apkaltos procesas nuo 1974 metų Watergate skandalo, kai buvo priverstas atsistatydinti prezidentas Richard Nixon.

Komisijos demokratams siūle ribotą tyrimą su tvirtai pasikirta pabaigos data ir teigė, kad neribotas tyrimas pasmerks valstybę ištęstam ir kankinančiam apkaltos procesui.

Lietuvos policija surinko nemažą aguonų „derlių“

Vilnius, spalio 1 d. (Elta) — Policijos departamento Savivaldybių policijos tarnyba paskelbė visą vasarą vykusio žygio „Agūona 98“, kuris buvo skirtas kovai su narkotikų platinimu, vartojimu bei dėl to daromais nusikaltimais, rezultatus.

Iš viso per vasarą sunaikinta daugiau kaip 35 kv. kilometrai aguonų ir daugiau kaip 500 kv. metrų kanapių pašėlių. Pareigūnai nustatė 4,254 narkotikų vartotojų, tarp kurių buvo 30 vaikų.

Žygio metu policijos komisariatų darbuotojai kartu su žemės ūkio, sveikatos apsaugos, muitinės darbuotojais įvairiose lindynėse, turgavietėse, pakelių stovėjimo aikštelėse bei kitose vietose surado ir paėmė beveik 558 kg aguonų, beveik 1.5 kg kanapių, 3.3 kg kitų augalinių kilmės narkotikų ir net 5.3 kg sintetinių narkotikų.

Narkotinės žaliavos augintojams bei įvairių narkotikų platintojams ir vartotojams iškelto 92 baudžiamosios bylos. Baudžiamojon atsakomybėn patraukti 126 asmenys, iš kurių 6 — vaikai.

šventinti, dabar čia vaziuoja žmonės iš visos Lietuvos. Šventinimo metu meldžiamasi ir prašoma šv. Angelų Sargų, kad saugotų vairuotojus keliuose, kad kuo mažiau būtų avarių, nelaimių. (Elta)

sui. Tačiau demokratų pasiūlymas buvo atmetas.

„Šis klausimas potencialiai gali tapti labiausiai supriešinančiu nuo pat Vietnamo karo“, pareiškė Atstovų Rūmų narys demokratas Jerrold Nadler.

Baltuosiuose Rūmuose padaugėjo darbuotojų atsistatydinimų

Baltųjų Rūmų raštinės viršininkas Erskine Bowles pirmadienį pranešė šį mėnesį atsistatydinsias. Tai jau trečias aukšto rango Baltųjų Rūmų pareigūnas, atsisveikinantis tuo metu, kai Kongresas vis aktyviau siekia pradėti apkaltos tyrimą prieš prezidentą Bill Clinton.

E. Bowles suvaidino svarbų vaidmenį, kai pirmą kartą paskelbė Baltųjų Rūmų ir Kongreso susitarimas dėl biudžeto subalansavimo. Jis jau pernai ketino atsistatydinti, tačiau pakluso B. Clinton prašymui likti pareigose bent jau šių metų biudžeto deryboms su Kongreso nariais.

Aukštas Baltųjų Rūmų patarėjas Rahm Emanuel taip pat paskelbė atsistatydinsias spalio 19 dieną, kad grįžtų į gimtąją Čikagą dėstyti Northwest universitete bei siekti bankininko karjeros.

Praėjusį penktadienį Baltųjų Rūmų atstovas spaudai Mike McCurry irgi paliko administraciją dėl kitų darbų, iškaitant dėstytoją kolegijoje.

Visi trys pareigūnai buvo ištiraukti į Baltųjų Rūmų sukūrtą dėl prezidento sekso skandalo su M. Lewinsky.

Kiti Baltųjų Rūmų darbuotojai pripažįsta, kad sekso skandalas atnešė aukų tarp visų lygių administracijos darbuotojų, ir kad minėtų trijų pareigūnų atsistatydinimas taip pat su juo susijęs. Jeigu skandalas nebūtų buvęs, „jiems galėjo būti sunkiau išeiti“, sakė vienas Baltųjų Rūmų patarėjas.

Manoma, kad netolimoje ateityje gali atsistatydinti vienas įtakingiausių administracijos narių, izdo sekretorius Robert Rubin.

Vos sužinojus apie būsimą E. Bowles atsistatydinimą, prasidėjo svarstybos, kas turėtų jį pakeisti. Viena grupė ragino paaugškinti Baltųjų Rūmų raštinės viršininko pavaduotoją John Podest, iš dalies atlyginant už gerą darbą bei ištikimybę prezidentui. Kita — siūlė pasirinkti žinomesnį asmenybę, pavyzdžiui, kurį nors dabartinį arba buvusį Kongreso narį, kuris galėtų veiksmingai ginti administracijos politiką tiek visuomenėje, tiek Kongreso sesijose.

Kaip antrą kadenciją einantis prezidentas, B. Clinton atleido palyginti mažai aukšto rango administracijos narių, tuo tarpu ankstesniems prezidentams tai buvo įprastas reiškinys.

KALENDORIUS

Spalio 7 d.: švč. M. Marija Rožančiaus; Morkus, Renatas, Eivenė, Gruoda.

Spalio 8 d.: Marcellis, Benediktas, Sergijus, Alminas, Daugas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

JAUNIMAS ATGIMSTANČIAI LIETUVAI

Lietuvos Nepriklausomybės 80 metų proga š.m. vasario 13 — gegužės 5 d. Nacionaliniame M.K.Čiurlionio muziejuje, Kaune, buvo surengta paroda „Jaunimas atgimstanciai Lietuvai“, pagerbti Lietuvos jaunimo ryžtą kuriant ir stiprinant Lietuvą. Parodos aprašymo neturime, bet jos turinį vaizdžiai nusako 4 psl. parodos lankstinuke išspausdintas Rūtos Verkelenės straipsnis apie Nepriklausomybę 1918 m. paskelbusios Lietuvos jaunimo organizacijas. Nemaža vietos skiriama skautams. Lankstinuko viršelyje išspausdintas Jūrų skautų Inkarų ordinas ir II Tautinės skautų stovyklos plakatas. Viduriniuose puslapiuose — skautų vadės Paulinos Spudienės skautiškas asmens liudijimas, jaunimo organizacijų (tarp jų ir skautų) nario knygelės ir kitų dokumentų pavyzdžiai, LSS Gyvybės gelbėjimo ordinas, Jūrų skautų ordinas „Už nuopelnus“ 1922-25 ir Sąjungos Jaunoji Lietuva žymuo „Trys lelijos“ 3 lapaisnis. Paskutiniame puslapyje 2 nuotraukos — Lietuvos skautų šefo Antano Smetonos apsilankymas skautų stovykloje Palangoje 1931 m. ir Skautai 1937 m. Soldine tvarko paminklą „Lituanicos“ žūties vietoje. Straipsnis įdomus ir vertingas.

Dėkojame fil. Antanui Dundzilai mums šį lankstinuką atsiuntusiam.

Red.

Paroda „Jaunimas atgimstanciai Lietuvai“ Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus pagerbia Lietuvos jaunimo ryžtą kuriant ir stiprinant mūsų Tėvynę Lietuvą. 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, prasidėjo aršios kovos. Pirmieji kovoję už laisvę buvo savanoriai „Aušros“ ir „Varpo“ auklėti skautai, ateitininkai, pavarininkai, Tėvynę mylėję labiau už gyvybę.

Lietuva kėlėsi iš karų griuvėsių, suaktyvėjo ir visuomeninis, kultūrinis jos gyvenimas. Kaunas tapo mokslo ir kultūros centru. Čia įsteigtas universitetas žadino ir traukė jaunuosius atsikūrusios Lietuvos protus. Tautos ateitis ne tik sėmėsi žinių, bet ir ruošėsi kurybiniam darbiui. Visoje Lietuvoje buvo kuriamos naujos jaunimo organizacijos: sąjungos, korporacijos, rateliai.

Lietuvos skautų sąjunga (LSS) — gausiausias ir geriausiai organizuotas visuomeninis susivienijimas, auklėjęs dorą, kilnią, tvirtą būdą, sąmoningą jaunumą. Tai tarptautinė organizacija, kurios idėja Lietuvą pasiekė dar prieš I pasaulinį karą. Pirmąjį lietuvių skautų vienetą 1918 m. lapkričio 1 d. Vilniaus lietuvių gimnazijoje suorganizavo P. Jurgėla. 1922 m. skautų draugovės buvo suburtos ir Lietuvos skautų asociacija ir Lietuvos skautams remti draugija. Nuo 1925 m. Lietuvos skautų asociacija buvo vadinama Lietuvos skautų bendrija, 1930 m. — Lietuvos skautų sąjunga. 1922 m. susikūrė Lietuvos jūrų skautai. Jų šūkis — Lietuvai reikalingas savas laivynas! 1925 m.

Panevėžyje susibūrė pirmoji Skautų vyčių skiltis, vėliau pavadinta Simono Daukanto skautų vyčių draugove. Studentai skautai 1924 m. sudarė mišrią studentų skautų draugovę, kurios šūkis — Ad meliorem! (lot. būti geriausia). 1930 m. nuo jos atsiskyrė studentų skautų draugovė, o 1932 m. — skautų korporacija „Vytis“.

Nepriklausomoje Lietuvoje skautų sąjunga priklausė apie 100,000 narių. 1940 m. liepos 20 d. sovietiniai okupantai LSS likvidavo, konfiskavę turimą perdavę komunistinėms jaunimo organizacijoms. Skautų, kaip ir kitų patriotinių jaunimo organizacijų, vadai ir aktyviausi nariai buvo suimti, kalinti, ištremti, nužudyti.

1945 m. Vokietijoje LSS buvo atkurta. 1949-1956 metais LSS vadinta Pasaulio lietuvių skautų sąjunga, jos centras perkeltas į JAV. 1956 m. organizacijai sugrąžintas Lietuvos skautų sąjungos vardas. Savo veiklą sąjunga tęsia ir šiandien.

1929 m. įkurti Jaunųjų ūkininkų rateliai (JŪR). Jų tikslas — sulaukyti kaimo jaunimo vertinimąsi miestuose, sužadinti jaunimo domėjimąsi žemės ūkio mokslais, ugdyti aktyvius visuomenės narius ir krašto piliečius. Jaunųjų ūkininkų šūkis — Per mokslą ir darbą į Tėvynės gerovę!

Ateitininkų veiklos pradžia — 1911 m., kai Kaune pradėjo eiti „Ateities“ žurnalas, redaguojamas A. Jakšto-Dambausko. 1927 m. reorganizacinėje konferencijoje ateitininkai sudarė federaciją iš moksleivių, studentų ir sendraugų (baigusių mokslus) sąjungą. Ateitininkų šūkis — Visa atnaujinti Kristuje! Jis nusaikant organizacijos siekius — katalikiškos moralės principų puoselėjimą ir intelektualumo ugdymą.

Lietuvių katalikų jaunimo sąjunga „Pavasaris“ buvo įkurta 1912 m. Ji rūpinosi lietuvių kalbos išsaugojimu, moralinių ir religinių nuostatų puoselėjimu. Pavasarininkų šūkis — Dievui ir Tėvynei! „Pavasario“ sąjungos nariu buvo ir Povilas Lukšys — pirmasis kareivis, žuvęs už Lietuvos laisvę.

Ypatingai platus jaunimo organizacijų žiedas skleidėsi Lietuvos universitete. Į universiteto auditorijas atėjo įvairių tautybių, socialinės padėties ir politinės orientacijos klausytojai. Pasak pirmojo rektoriaus prof. Šimkaus, „ne vienas studentas buvo išgyvenęs bent kelis frontus: dalyvavo rusų caro kariuomenėje, rusų revoliucinėje kariuomenėje, vėliau bolševikų kariuomenėje ir Lietuvos kariuomenėje ir Lietuvos kariuomenėje“.

Studentų šaulių korporacija „Saja“ ir studentų šaulių korporacija „Živilė“ skleidė Lietuvos šaulių sąjungos idėjas ne tik universitete, bet ir už jo ribų. Kai kurios universiteto korporacijos savo veiklą akcentavo išskirtines interesus. Pavyzdžiui, korporacija „Jūra“ propagavo jūrinės valstybės idėją, korporacija „Sėkūnas“ rūpėjo istorija ir tradicijų puoselėjimu, korporacija „Fraternitas Juventum“ kūrė

Akademinių Skautų sąjūdžio atstovai š. m. rugsėjo 18 d. lankėsi pas Lietuvos Respublikos prezidentą ir jam įteikė Vydūno fondo Čikagoje išleistą Lietuvos topografinių žemėlapių leidinį. Iš k.: prezidentas Valdas Adamkus, Vydūno fondo v.-bos vicepirm. fil. Jūratė Variakojienė, fil. dr. Renata Variakojytė, t.n. Rasa Sprangauskaitė ir Vydūno fondo tarybos pirm. fil. Leonas Maskaliūnas.

DIENA LYG PASAKA

Vilniaus senamiesčio gatvės jau buvo nuspalvinus rudėninė rugsėjo 18 d. vidurdienio saulė, kai sėdėdama LR prezidentūros foje laukiau taip seniai matytų ASS narių fil. Leono Maskaliūno, fil. Jūratės Variakojienės ir fil. dr. Renatos Variakojytės. Prieš savaitę Vilniuje gyvenantis fil. Edmundas Kulikauskas pranešė, kad sesės ir broliai iš „trečiojos Lietuvos sostinės“ atvyks į Lietuvą ir drauge su ASD Lietuvoje pirmininke, šio straipsnio autore, norės įteikti Lietuvos prezidentui bei Seimo pirmininkui stambų Vydūno fondo leidinį „Lietuvos topografinių žemėlapių“.

Apsidžiaugiau vėl pamatiusi iš nuotraukų skautiškoje spaudoje ir viešnes Čikagoje laikų pažįstamus veidus. Prezidentūros tarnautojai mums neleido ilgiau pasikalbėti, skubino greičiau eiti pas prezidentą, motyvuodami tuo, kad valstybės vadovas labai užimtas ir būtent dabar yra tos kelios minutės, kurias jis gali skirti akademikams. Labai maloni sekretorė Božena mums vedė karališkais prezidentūros koridoriais, marmuriniais laiptais, minkštais kilimais. Vėliau su sese Renata svars-

tėme, kiek gi laiko praleidome su prezidentu — 5 ar 7 minutes. Atrodo jam buvo tikrai malonu sutikti pažįstamus žmones iš taip jam gerai pažįstamos Čikagos. Ir nors praėjus kelioms, mūsų vizitui paskirtoms minutėms, persona-las vis kartojė, kad prezidentui laikas baigti, jis užtruko ir labai nenoriai atsiseikino.

Po šaunių pietų, kurių laukdami svarstėme desovietizacijos įstatymų priėmimo galimybes bei Lietuvos švietimo problemas, vyko į LR Seimo rūmus. Eidami Seimo rūmų koridoriais suradome Seimo pirmininko V. Landsbergio kabinetą. V. Landsbergiui buvo įteikti „Lietuvos topografiniai žemėlapiai“, kuo jis tikrai apsidžiaugė ir sakė tuoj sesias ir ieškosias juose tėviškes. Maloniai, be ypatingo skubėjimo pabandė su Seimo pirmininku, gusprendėme pasiūlyti po Seimo rūmus, kuriuos mums aprodė rūmų tarnautoja Dalia. Šiuose rūmuose viskas gerai pažįstama, tiesa, tik iš televizorių ekranų, tačiau idomu viską pamatyti savo akimis. Bevaikščiodami Seimo rūmų salėmis buvome pakviesti į R. Ozolo kabinetą. Išlausėme nekokių naujienų

apie Rusijos krizės pasekmes, o vėliau brolis L. Maskaliūnas ir R. Ozolas sustojė prie Europos žemėlapių intensyviai mėgino nubrėžti liniją per Karaliaučiaus sritį, rodantią buviantią valstybės sieną tarp Lietuvos ir Lenkijos, kai Karaliaučius panorės prisijungti prie Lietuvos. Man, Lietuvos gyventojai, tai pasirodė kaip gražus humoras. Kaip pasakytų angliai „it's too good to be true“.

Visa diena atrodė kaip pasaka. Net nesinorėjo tikėti, kad per pusdienį pamatėme tiek daug. Ir vėl prisiminiau prieš porą metų Woodstocke vykusias studijų dienas. „Ar mes tie patys?“. Mes tie patys, bet ne visai tokie patys. Pastaruoju metu pasigenduoju entuziazmo, drąsos išreikšti savo mintis ir bandyti keisti gyvenimą, atsidavimo ir pasiaukojimo vardan bendro reikalo Lietuvos lietuvių veikloje. Gal tai pasekmė to, kad dažnai už mus nusprendavo kiti. O gal tai todėl, kad mums Lietuvos jaunesniems žmonėms, nereikėjo kovoti už vietą po saule ir savo tautinės tapatybės išlikimą svetimoje valstybėje. O gal tik auksinio rudens nostalgijos mintys....

t.n. Rasa Sprangauskaitė
Vilnius

Pro Patria! (lot. už Tėvynę).

Lietuvos studentija jau pirmaisiais universiteto gyvavimo metais rūpinosi užmegzti ryšius su užsienio akademiniomis organizacijomis. Pirmuosius žingsnius šia kryptimi žengė lietuvių studentų draugovė. Draugovė atstovavo Lietuvos studentijai 1923 m. balandžio 10 d. Estijoje įvykusiame Pabaltijo studentų sąjungos suvažiavime, vėliau tapusi SELL (Suomi, Eesti, Latvija, Lietuva) sąjunga.

1929 m. studentija dalyvavo ir Tarptautinės studentų konfederacijos CIE (Confederation Internationale des Etudiants) veikloje.

Kadangi korporacijos „Neo-Lithuania“ įstatai tiko tik universitetiniam jaunimui. 1927 m. buvo įkurta jaunimo sąjunga „Jaunoji Lietuva“. Šios sąjungos siekiai — laisva Lietuva, vieninga tauta, stipri asmenybė. Šūkis — Tautai jaunąsias jėgas!

Lietuvos jaunimo sąjunga buvo įsteigta 1922 m. Tai liberalaus demokratinio jaunimo organizacija ideologiškai gimininga studentams varpininkams. Jos šūkis — Švieskis ir švieskis!

Klaipėdos jaunimas susibūrė į šio krašto lietuvių jaunimo draugiją „Santara“. Čia veikė ir Klaipėdos krašto lietuvių katalikų jaunimo draugija „Neringa“, artima „Pavasario“ sąjungai.

Lietuvos jaunimo organizacijų atributika

Parodoje eksponuojama įvai-

ri Lietuvos jaunimo organizacijų atributika: vėliavos, vėliavų antgaliai, garbės ženklai, apdovanojimų lydimieji raštai, ženkleliai, įvairių organizacijų narių pažymėjimai. Čia taip pat yra Lietuvos universiteto studentų korporacijų kepuraitės, juostos.

Parodoje geriausiai atspindėta Lietuvos skautų sąjungos veikla, jos regaliai. Tai apdovanojimai, įsteigti nuo skautiško įkūrimo Lietuvoje iki šių dienų. Jie gerai atspindi skautų ordinų formas, išvaizdos, pavadinimų kaitą.

Parodoje yra pirmieji skautų garbės ženklai: jūrų skautų ženklas, pirmasis jūrų skautų ordinas „Inkaras“, sukurtas 1922 m. pagal Lietuvos jūrų skautų įkūrėjo J. Jurgelos projektą; antrasis jūrų skautų ordinas „Inkaras“, sukurtas 1922 m. pagal Lietuvos jūrų skautų įkūrėjo J. Jurgelos projektą; antrasis jūrų skautų ordinas „Už nuopelnus“ (Baltų svastika). 1922 m. įsteigtas Lietuvos skautų asociacijos ženklas, skautininkams jis teiktas tik nuo 1926 m. ir vadinamas skautininko ženklu. Įdomūs ir kiti LSS ženkleliai.

Užsienio lietuvių skautai po II pasaulinio karo atsiskė Maltos ordino ir Svastikos ordino, įsteigė naujus apdovanojimus: Gyvybės gelbėjimo kryžių ir Padėkos ordina. Pagerbiant jūrų skautų įkūrėją J. Jurgelą, atkurtas Inkarų ordinas, tačiau kitokio dizaino. Išsiskiria Vėliavos žymuo — originalus garbės ženklas.

Tautinio jaunimo sąjunga „Jaunoji Lietuva“ reprezentuoja dvi vėliavas, vienintelio sąjungos apdovanojimo — Trijų liepsnų ordino 2-ojo ir 3-ojo laipsnio garbės ženklai, nario ženklelis.

Lietuvos jaunimo patriotinių organizacijų veiklą iliustruoja plakatai, spaudiniai, nuotraukų originalai, atvirukai. Parodoje pateikti Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus Numizmatikos ir Tai-komosios dailės padalinio fonduose saugomi eksponatai, taip pat eksponatai iš Vytauto Didžiojo Karo muziejaus, Nacionalinio Lietuvos valstybės ir kultūros istorijos muziejaus, Trakų istorijos muziejaus, Šiaulių „Aušros“ muziejaus rinkinių, bei L. Šulinsko, A. Druckaus, A. J. Markūno, R. Stašėnės, C. Kerpytės-Konkulevičienės, V. Ramanausko, V. Povilaitis, S.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observances of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Matinant pašto išlaidas, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjusi.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik švietimo įstaigoms:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik švietimo įstaigoms:			
Užsakant į užsienį oro paštu	\$55.00	\$250.00	
Tik švietimo įstaigoms	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėdėdiniams nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėdėdiniams nedirba.
- Redakcija už skaitinių turinį neskaito. Skaitinių kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, iki kito skaitinio.
- Redakcija straipsnius taisyti sero nuostata. Nenaudojti straipsnių nesuag.

Prašome siunčiant patikrinti kopiją.

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Spalio 31 d. — Tradicinė „Puota jūros dugne“ Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL. Rengia jūrų skautininkų „Grandis“.

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2808
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBIA, M.D.
INDRE JUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 627-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomą, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
pirmą kartą apsilankę punktualiai.
Susitarimų (kalbėti anglų kalba)
Tel. 708-422-6250

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmas. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždujimas, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktadi. ir šėdėd. 9v.-12v.p.p.

NUOLĖ STANKEVIČIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos įvairių patogumų
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7878

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (218) 847-8278
Hobart, IN 46342 Fax (218) 847-8238

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaip ir lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7765
Valandos pagal susitarimą
Gydymo kaina lietuviškai

**DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.**
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-882-6363
Valandos pagal susitarimą
Gydymo kaina lietuviškai

Sajausko asmeninių archyvų.
Parodos rengėjai nuosirdžiai
dėkoja visiems, padėjusiems
rengti šią parodą.
Rūta Verkelenė

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKĖS AKIMIS

REGINA NARUŠIENĖ

Šios kadencijos pirmasis metais buvo septyni Krašto valdybos posėdžiai: du akivaizdiniai 1997 m. gruodžio 6 ir 7 d. Čikagoje, ir 1998 m. balandžio 25 d. irgi Čikagoje. Penki telefoniniai posėdžiai įvyko: 1998 m. sausio 24 d., kovo 21 d., birželio 14 d., rugpjūčio 9 d. ir rugsėjo 13 d. Prezidiumo pirmininkas dalyvavo birželio ir rugpjūčio posėdžiuose.

JAV LB Krašto valdyba, apylinkės ir apygardos

Esu susitikęs su Vidurio vakarų apylinkių valdybomis 1998 m. gegužės 2 d. apygardų suvažiavime, sušauktame Birutės Vindašienės, ir dalyvavau tos apygardos gegužinėje rugpjūčio 16 d. Taip pat dalyvavau Vasario 16 dienos minėjimuose Brighton Parke vasario 8 dieną, ir Lemonte vasario 15 d. Kovo 22 d. dalyvavau „Laisvės puotoje“, kuri buvo suruošta Vidurio vakarų apygardos. Palaikiau ryšius su apylinkėmis ir apygardom raštu, pasikalbėjimais telefonu ir asmeniškai.

Parėmiai ir prisidėjau prie Krašto valdybos narių darbų. Dalyvavau KV tarybų renginiuose ir padėjau įvykdyti jų projektus: parūpinti vizas ir priėmimą „Klumpel“ iš Punsko, padėti su Clevelando „Sodybos“ byla, parašyti laiškus Amerikos valdžiai bei jos atstovams, dalyvauti organizacinių reikalų vicepirmininko sušauktuose susirinkimuose, taip pat rasti laiko parašyti straipsnius į „Bridges“.

Paskyriau „Lituanus“ žurnalo tarybos narius 1998-1999 metams. Jie yra: Regis Vede-gys, Silvija Foti, J. K. Kūčenas, L. Lintakas, dr. A. Marcher-tas, dr. Violeta Kelertas, dr. A. Klimas, Arvydas Tamulis, dr. M. Vyantas ir dr. R. Vitas. Taip pat paskyriau „Folk Dance Festival, Inc.“ tarybos narius: Bronius Juodelis — pirm., Regina Kuciene — sekretorė, Rada Pluriene — išdininke, Alė Keželiene, Birutė Jasaitienė ir Jūratė Budrienė. Del finansų stokes Asta Banionytė pasitraukė iš mūsų Vašingtono įstaigos direktorės posto š. m. sausio mėn. Dekojame jai už jos pasiaukojimą, dirbant Bendruomenei daug metų. Jis pareigas sutiko perimti Audronė Pakštienė nuo šių metų vasario mėnesio. A. Pakštienė dabar aptarnauja mūsų LB. Malonu su ja dirbti. Po ilgos pertraukos, suradome naują „Bridges“ redaktorę, Rasą Ardytę-Juškiene. Ji perėmė šias pareigas 1998 m. sausio mėnesį. Tikiuosi, kad kiekvienas Tarybos narys yra užsiprenumeravęs „Bridges“.

Mes M. Juškieviene esame dėkingi už jos pasiaukojimą ir sąžiningą darbo atlikimą.

Jau ilgus metus KV turi neišspręstą problemą su mūsų archyvais, ne vien apylinkių ir atskirų narių, bet ir Pasaulio lietuvių archyvų Čikagos Jau-nimo centre. M. Remienės pas-tangomis, sukurta PLB archy-vo direktorių taryba, kuri, ti-kiuosi, sutvarkys šią proble-mą. Kitų archyvų indeksavi-mu ir apsaugojimu toliau rū-pinasi Kultūros tarybos spe-cialus komitetas.

1997 m. lapkričio mėnesį Či- kagoje įvyko X Mokslo ir kū-rybos simpoziumas. Dekojame MKS tarybos pirmininkui Al- bertui Kereliui, dr. Vytautui Naručiiui (mokslinės progra- mos vadovui) ir mūsų atsto- vams ir dr. Vitoliui Vengriui ir dr. V. Naručiiui, kurie surengė prasmingą progą mūsų moks- lininkams pabendrauti su Lie- tuvos kolegoms ir pateikti vi- suomenei daug informacijos. Man buvo garbė atstovauti JAV LB šia progą.

1998 m. birželio mėn. gale ir liepos mėn. pradžioje Vašing- tone įvyko Smithsonian folk- lorinis festivalis, kuriame da- lyvavo menininkai ir kultūri- ninkai iš Lietuvos bei Ameri- kos. Labai dėkojame Laimai Šileikytei-Hood už jos atstova- vimą JAV Liet. Bendruomenei ir dideles pastangas surengti bei prižiūrėti šį įvykį. Taip pat dėkojame Vašingtono apylin- kei, kuri mus visus taip šauniai globojo.

XI Lietuvių tautinių šokių šventė

2000 m. birželio 30 - liepos 3 d. Toronte, Mississaugoje, vyks XI lietuvių šokių šventė. Koncertas įvyks liepos 2 d. Don Cherry arenoje. Vakare bus pokylis Constellation Ho- tel. Budami Lietuvoje liepos mėnesį, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas ir KV pirmininkė pakvieta prez. V. Adamkų atvykti į šią šven-

Regina Narušienė

„Girių aid“ dainininkai pagerbia žuvusius partizanus. Šioje vietoje žuvo 5 partizanai, jų tarpe ir Vytauto Bal- sio brolis. Iš kairės: sol. Vincentas Kuprys, Vytautas Balsys „Uosis“, Antanas Paulavičius ir Vladas Siuksta s.m. rugpjūčio 30 d. Kloniškių km., Zapyškio valsčiuje. „Girių aid“ partizanų dainų vieneto koncertas vyks Čikagoje, Jaunimo centre, spalio 11 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Spalio 9 d., penktadienį, 7 val. vak., „Girių aid- as“ koncertuos Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Elitai gausiami ir prie įėjimo.

Lietuvių fondas

Dalyvavau Lietuvių fondo metiniame suvažiavime, kuris įvyko 1998 m. balandžio 18 d. Prieš šį suvažiavimą kreipiau- si į visas apylinkes, prašyda- ma įgaliojimų iš negalintių suvažiavime dalyvauti narių, kad mes galėtumėm jų vardu balsuoti. Surinkau apie 500 įgaliojimo balsų. Fondo suva- žiavime dalyvavo apie 100 žmonių ir buvo įgalioti balsuo- ti 9,829 vardu. JAV LB stip- simą su KV pirmininke ir Jū- rate Budriene.

JAV LB ir PLB

1998 m. balandžio 25 d. Či- kagoje („Seklyčioje“) įvyko PLB ir JAV LB KV pasitari- mas. Svarstėme problemą dėl dviejų Bendruomenių valdy- bų, egzistuojančių JAV ribose, darbo, PLB atstovo Vilniuje pareigas, finansus, bendradar- biavimą socialiniuose, visuo- meniniuose bei kultūriniuose reikaluose. Pasitarimas buvęs atviras, prasmingas ir naudin- gas.

1998 m. kovo 1 d. JAV LB bendradarbiavimo komisijos nariai Vilniuje pakvieta į savo posėdį PLB pirmininką V. Ka- mantą, PLB atstovą Vilniuje Gabrielį Žemkalnį ir PLB vi- cepirmininką Algį Rugienį. Šiame posėdyje JAV LB atsto- vai paaiškino Komisijos tiks- lus ir uždavinius, pateikė ben- dro posėdžio darbotvarkę. Bu- vo sutarta, kiek įmanoma, dirbti kartu, pasikeisti gausia- ma informacija ir vengti ne- sklandumų.

1998 m. liepos 1-2 d. Vilni- uje įvyko PLB valdybos sušauk- tas Kraštų valdybų pirminin- kų, PLJS valdybų pirmininkų ir kvietusių organizacijų atstovų pasitarimas. Buvo pateikti klausimai ir išreikšti pageida- vimai. Gavome daug geros in- formacijos. Toks pasitarimas buvo mums reikalingas ir naudingas.

JAV LB: Lietuva ir JAV

Būdama JAV LB Tarybos išrinkta atstove, dalyvavau LR Seimo ir JAV LB Bendra- darbiavimo komisijos sesijoje, kuri įvyko Vilniuje 1998 m. kovo 1-7 d. Amerikoje ir Liet- uvoje turėjau progą pasitarti su LR prezidentu Valdu Adam- kum 1998 m. sausio 24 d., Le- monte ir 1998 m. liepos 2 d., prezidentūroje Vilniuje. 1998 m. kovo 28 d. LR ambasadoje Vašingtone dalyvavau Lietu- vos ambasados diplomatų ir pagrindinių JAV Lietuvių or- ganizacijų atstovų susitikime. Dalyvavo ALTO, PLB ir Vycių atstovai. Amb. S. Sakalauskas supažindino mus su savo pa- reigūnais, parodė patalpas ir įpradė diskusijas apie jos veiklos aktualius Lietuvai klausimus. Vakare buvo progą susitikti ir pakalbėti su LR Seimo delegacijos nariais — A. Kubiliumi, F. Palubinsku, M. Laurinkum, E. Zingeriu, V. Dudėnu ir R. Dagiu. Buvo prasmingas susitikimas. Ma- tėtume, kad santykiai su LR ambasadorium ir jo štabu yra geri.

Pagal LR įstatymus, Krašto valdybos pirmininkai/ės turi teisę paliudyti ir patvirtinti kai kuriuos pilietybės doku- mentus. Šiais metais tokių prašymų buvo daug daugiau, kuriuos mielai atlikau.

Per šią kadenciją lankiausi Vašingtone tris kartus. Pirmą kelionę įvyko sausio 16-17 d. Tikslas šios kelionės buvo JAV ir Baltijos Kraštų charti- jos pasirašymas, priėmimai ir susitikimai su mūsų visuome- ne bei Amerikos valdžios at- stovais. Antra kelionė — 1998 m. kovo 30 d. Buvo progą pasi- kalbėti su Jim Homes, SEED koordinatorium State departa- mente apie tolimesnę pašalpą Lietuvai įvairiose srityse. Po to kalbėjau su Thomas Cal- low, Lietuvai atstovu Penta- gone, kur buvo progą gauti in- formacijos ir detales apie Lie- tuvos kariuomenę, jos pasi- ruošimą ir įvertinimą. Pasi- kalbėjau taip pat su HUD apie Clevelando „Sodybą“, ir su Amerikos izdo atstovais dėl fi- nansinės padėties Lietuvoje.

Veliau teko pasitarti ir pasi- kalbėti su Kongreso nariu Henry Hyde bei jo štabu. Šiuo- se pasimatymuose dalyvavo Audronė Pakštienė, mūsų Va- šingtono Visuomeninių reika- lų būstinės direktorė.

Trečia Vašingtono kelionė įvyko birželio 8 ir 9 d. Visuose mūsų pasitarimuose dalyvavo Audronė Pakštienė. Pasima- tėtume su Trevor Evans (Baltic Desk Officer) ir Gillian Mila- novich (Nordic and Baltic Bu- reau Chief), senatorium Dick Durbin ir jo štabu, Steve Flan- nigan (National Security) ir JAV izdo atstovu.

(Nukelta į 5 psl.)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

(Tęsinys)

Nr.38

Nereikėjo, nes ir pati jautiausi taip, lyg savo pacios rankomis būčiau tą statinę vertusi ir vargšą Lemens ant begių nutėskusi. Ir dabar tebesi- jautiau, — kiek patylėjusi pridėjo. — Kad ir netyčia tapdamas kito nelaimės priežastimi, gali ir save visam gyvenimui sužesti. Jeigu būčiau turėjęs dviratį, greičiausiai būčiau bandžiusi tais pačiais keliais grįžti atgal. Prasitariau eisianti pėsčia, bet Trudė nė galvoti neleido. Sakė: „Jeigu sudaužyti, nieko nepadėsi, o jei gyvi, tai toj pačioj vietoj tikrai neberasi, tik pati į nežinią atsidursi. Verčiau palauk. Reikia išmokyti ir laukti“, o laukti buvo sunku. Kas galėtų suprasti, kaip žmogus yra padarytas. Kazio negalėjau nė minutei iš minties išmesti, o Leono kaip nebūta. Prieš dieną būčiau sekusi į pasaulio galą, o dabar nuėjo ir nuėjo. Lyg taip sau pro šalį praeina žmogus. Kaip sapnas, kuris ateina iš kazin kur ir kazin kur nueina. Pas Tru- dę užsitupėjau apie savaitę. Pas ją būdama pamaciau, kokia gajai vokiečių tauta. Per keletą dienų iš kazin

kur atsirado visi langų stiklai. Viskas nuvalyta, su- šlavineta. Dalis duobiu aplyginta. Kai pirmą sykį pa- žvelgiau, atrodo, kad tuo geležinkelio jokie traukiniai nebėvažinėję, bet po poros dienų jie vėl važiuo ir turbūt vėl vežė sprogmenis į anapus Berlyno tebedun- danti frontą.

Pusdieniukų saulės ir debesų žaismas patraukė visą mudviejų dėmesį. Pro keistai sudrįskusius debe- sis tryško šviesos spindulių pluoštai, tarpais sustoda- mi ore, tarpais šviesos juostomis nulėkdami per kal- nus. Staiga persitvarkė į net mintimi sunkiai apre- piamą žemyn virstantį šviesos krioklį.

Išbaigiau filmą įsidėjau antrą, o saulės žaidimai nebuvo galo.

— Ar dažniai čia taip? — paklausiau.

Ne tokio saulės stebuklo ji dar nebuvo mačiusi. Mačiusi švystelint spindulį kitą, bet niekada taip.

— Turbūt ir Čiurlionis to stebuklo niekada ne- matė. Jeigu būtų matęs, būtų kūpęs ne sonatas, bet simfoniją, o gal net koki simfonijų ciklą. Čia Didysis Menininkas pastiesė drobę ant viso dangaus ir tapo, ir niekas jo meno nepakartos. Net ir keli Čiurlioniai, — pratęsė mintį.

— O aš, matai, noriu nuplagijuoti jo meno nors trupinius. Bet plagijuoti juk nusikaltimas — pasakiau ir keliems akies mirksniams pasukau akis nuo apar- to į ją.

Mūsų akys susitiko ilgiau negu akimirksniui, pa- kui ji papurtė galvą.

— Jeigu Jį apvogti būtų nusikaltimas, visi senių seniausiai sėdėtumėm uždaryti. Jo apvogti negalima. Gal pamėgdžioti, gal pasirinkti nuo jo darbo stalo nu- byrančių trupinių. Mus pačius žvirblis labiau apvagia rinkdamas trupinius, bet ar vargšą žvirblį laikom va- gim, o čia. Viešpatie, kas begalybę gali apvogti.

Kai atsisukau į debesis, spindulių žaismas buvo dingęs; saulė jau buvo išlindusi iš už debesio.

— Va, ir praradai, — nusijuokė. — Mušk mane už tuščią šneką.

— Ne pirmą sykį — šyptelėjau, — kartais tik ta- riesi radęs, tai ir praradimas būna tik tariamas, nors gali būti taip pat skaudus.

Paskutinius žodžius pasakau įteigtas to staigaus akių susitikimo. Bet tik sau pačiam.

— O kaip būna, kai ir praradęs, negali prarasti vil- ties?

Tas klausimas — neklausimas mane kiek sumaišė, ir nesugriebiau ką pasakyti, bet ji tuo tarpu ištiesė ranką.

— Žiūrėk, žiūrėk, — beveik šuktelejo.

Atsisukau. Saulė vėl buvo už debesų, ir iš už juodo debesuko į visas puses tryško labai ryškūs spinduliai. Vėl griebiausi aparato.

Po vakarienes kai dar valandėlę visi trys šneku-

Danutė Bindokienė

Audra pasaulio kišenėje

Esame susipažinę su mada gyvandenynne gimstančiais au- dras — uraganus — pavadinti žmonių vardais. Pradedant raide A, keliaujama per abė- celę, tarytum pirmo skyriaus mokinuko elementoriuje, pa- kaitomis atsirandanti uraga- ną vadinant vyrišku ar mote- rišku vardu. Paskutinė audra, nusibūsi pietines JAV pa- krantes, pavadinta „Georges“.

Jau daugiau kaip metai mūsų planetoje siaučia kito- kio pobūdžio audra — šį kartą „kišenėje“. Nuo jos siautulio visų pirma nukentėjo Azija ir Rusija, jau užkliudyta Pietų Amerika, didžiausią pavojų jaučia Brazilija, o galbūt ne- trukus ateis Europai ir Ame- rikai eilė pajusti to finansinio uragano rūstybę.

Karžiogiškai kovoti su pa- saulio finansiniu slibinu, ta- rytum Don Kichotas su vėjo malūnais, išsina Tarptautinis valiutos fondas, kurio ginklai šiuo metu labai atsipinti nesi- baigiančių ekonominių krizių tai vienoje, tai kitoje vietoje. Jo ištekliai, ypač po paskolų Azijai ir Rusijai, gerokai išsekę. Šiuo metu Tarptauti- nio valiutos fondo izde tėra 26 milijardai dolerių ir galbūt apie 17 papildomų milijardų galėtų iš bedos sudaryti iš specialaus fondo. Žinoma, jei- gu JAV Kongresas įstengtų nugalėti savo nerangumą ir nusistatymą prieš papildomų 16 milijardų dol. inėsimą į TVF izdą, daug finansinių problemų būtų išspręsta.

Praėjusį savaitgalį Wash- ington, DC, posėdžiavo Septy- nių didžiųjų valstybių finansų ministrai, ieškodami išiečių iš pasaulinio mastu išsiplėtusių ekonominių epidemijos. Po še- šias valandas trukusio posė- džio žiniasklaidai pranešė, kad suvažiavimas pasižymėjo „darnia kooperacija“, „ener- gingomis diskusijomis“ ir „veiksmingomis išvadomis“.

Tokie pasisakymai paprastai nuaudi kaip tuščia retorika, o konferencijos rezultatus ge- riausiai galima suvokti iš JAV Izdo sekretoriaus Robert Ru- bin žodžių: „Pasaulis iš šitos padėties vargiai greitai išsi- kapstys“.

Sunkiai išsprendžiamos fi- nansinės problemos ypač ka- muoja Japoniją, kuri dar ne- seniai buvo laikoma pavydo verta tauta, po pragaštingo Antrojo pasaulinio karo pra- laimėjimo savo darbastumui bei susiklausymu pralenkusiu dau- gelį kitų. Plati Japonijos eks- porto skalė pasiekė ir už- tvindė ne vienos valstybės (įskaitant Amerikos) rinkas savo gaminiais, o pasaulio

šalis — turistais. Pagal gy- vdenynne skaičių ir užimamo ploto dydį Japonija tikrai bu- vo užsitarnavusi sėkmingiau- sio finansų genijaus vardą. Tad kaip galima pateisinti, kai staiga Japonijos Banko valdytojas Masaru Hayami šeštadienį 7 didžiųjų konfe- rencijoje informavo Robert E. Rubin ir Valstybės rezervų pirmininką Alan Greenspan, kad 19 pagrindinių Japonijos bankų ištekliai pastaraisiais mėnesiais išstipro iki pavojin- go taško? Bankai pasauliniu mastu paprastai sėkmingai veikia, kai kapitalo rezervas gali padengti bent 8 proc. tu- rimų paskolų. Šiuo metu, pa- sak Hayami, tas rezervas yra kur kas mažesnis, galbūt kai kuriais atvejais tik apie 4 proc.

Minėtos konferencijos daly- vių nuomone, Japonija per lėtai eina prie savo bankų re- formų, vis nesiryžta suma- žinti mokesčius ir apskritai deda per mažai pastangų su- tvarkyti savo finansinę sis- temą. Tiesa, paskutinėmis ži- niomis, vyriausybė pažadėjo kiekvienam gyventojui skirti tam tikrą sumą pinigų, kad juos paskatintų daugiau pirk- ti ir taip sustiprinti krašto ekonomiką.

Jeigu Tarptautinis valiutos fondas, į kurį rankas tiesia daugybė finansinės pagalbos reikalingų, jaučia nemažą spaudimą ir dolerių trūkumą, Pasaulio bankas tos proble- mos neturi ir galėtų nesun- kiai užimti gelbėtojo rolę. Jis savo išteklius skaičiuoja apie 160 milijardų dol. ir dar bent 104 mlj. tikisi gauti iš paskolų bei pažadų. Tačiau ne Pasau- lio banko paskirtis dalinti trumpalaikes paskolas, nors šiuo metu ir raginamas tai padaryti, kad būtų išvengta dar didesnį krizę.

Vis garsiau reiškia ma nuo- monė, kad geriausia būtų vi- same pasaulyje įvesti vieną bendrą valiutą, tuomet susi- taupytų ir laiko, ir pastangų finansinėse atskaitomybėse. Tokia valiuta jau dabar be- veik yra Amerikos doleris, ku- bin žodžių: „Pasaulis iš šitos padėties vargiai greitai išsi- kapstys“.

ciavomės, Aldona, lyg ką atsiminusi, pakilo ir greitai grįžo su geltonu voku.

— Kai šiandien šnekejom, norejau pasakyti, bet vėl susilaikiau. Aš visada bandžiau rašyti dienoraštį, bet niekada netęsėjau. Pradedu ir užmirštu, kad pra- dėjau, — šyptelejo. — Tada po traukinio sudaužymo, pas Trudę betuplodama, žiūrėdama į sumaitotą trau- kinį, į po lauką išmėtytas vagonų dalis, į dirbančius vokiečius, pagalvodavau, ar tas amerikietis lakūnas žino, ką jis padarė, jeigu ten kur miške, iš kurio dūmai kilo, kartu su savo bomboneis susprogo, ir jeigu ana- pus mirties žmogus tebelieka žmogumi, ar jis susitin- ka tuos vyrus, kuriuos kartu su traukiniu susprogdio- no? Ir Leona, kuriuo taip buvau užsidegusi. Jis taip nelauktaite atėjo ir taip pat netikėtai išėjo, ir ką jie vie- nas kitam sako, jeigu tenai anapus vienas kitą kaip nors paliecia? Jau sakiau, kad jis iš manęs taip keistai išėjo, kaip ir buvo atėjęs. Ne taip, kaip tėvas, kaip mo- tina ir kaip brolis. Jie tebėra su manim. Ir dabar te- bėra. Kartais būna tokie gyvi, kad rodo išskėsiu ran- kas ir apkabinsiu, o Leona nėra. Kartais pagalvoju, kad jis atėjo iš anapus tik mane išvesti iš Berlyno. Tik buvo kazin kieno įrankis. Bet kam? Pas Trudę netu- rėdama ką veikti nežinau kelintą sykį pradėjau dienora- štį. Ir pradėjau tik todėl, kad norejau parašyti apie išnykusį Leoną.

(B.d.)

ŠAKIAI Ruošiasi JUBILIEJUI

Šakiai — vienas pietvakarinės Lietuvos dalies miestų, Zanavykijos ir rajono centras, užimančias 417 ha teritoriją ir išsidėstęs 45 gatvėse, kurių ilgis — 24,4 km. Dauguma gatvių asfaltuotos su grįstais šaligatviais. Miestas labai lietuviškas, iš 7,102 gyventojų (1998.01.01 duomenys) 99,05% lietuvių. Gyventojai turi galimybę naudotis buitiniams patogumais. Beveik į visus namus įvestas vandens tiekimas, centre — kanalizacija ir centralinis patalpų šildymas. Visi gyventojai naudoja elektros apšvietimą ir kitais elektros patogumais. Norintieji gali naudotis telefono ryšiu. Įėjus 1969 m. Šakiuose buvo tik 600 telefonų, vienas tarpinstitinis kanalas su Kaunu ir vienas su Vilniumi, kuriuos perjunginėdavo telefonininkė, tai šiuo metu Telekomunikacijų tarnyba turi 9,500 telefono abonentų, iš jų 3,000 Šakių mieste. 1987 metais telefonų stotis perkelta į naujas patalpas ir visi abonentai perjungti į koordinatines ATS. Šiais metais bus baigtas kabelizuoti visas miesto linijų ūkis, o kitais metais planuojama Šakių mieste pradėti statyti skaitmeninę telefonų stotį, kuri turės pagerinti ryšio kokybę. Kiekvienas pagedaujantis galės naudotis telefono ryšiu.

Praeitame šimtmečio šio krašto žmonės net nesvajoję turėti savo ligoninę. Tik 1913 metais ligoninė pradėjo kurti savo nuosavame name gyd. J. Staigaitis, o 1916 m. buvo įkurta su 10 lovų. 1938 m. Šakiuose buvo pastatyta pirmoji ligoninė su 50 lovų, kurioje 1940 m. dirbo 10 gydytojų. 1989 metais užbaigtas statyti naujas penkiaaukštis ligoninės pastatas, kuriame šiuo metu įkurdinta moderni 280 lovų ligoninė su 68 gydytojais ir 210 viduriniojo personalo darbuotojais. Be buvusių anksčiau chirurgijos, vidaus ligų, gimdymo, užkrečiamųjų ligų skyrių, rentgeno kabineto ir laboratorijos, dabar naujai įkurtas traumatologijos ir ortopedijos skyrius, kuriame sėkmingai atliekamos klubo sąnarių endoprotezavimo operacijos. Naujaisi skyriai — nervų ligų ir reanimacijos — juose yra moderni įranga ir dirba aukštos kvalifikacijos gydytojai. Konsultaciniai skyriai dirba įvairių specialybių gydytojais konsultantai.

Be to, mieste yra poliklinika su 45 kabinetais (30-suaugusiems, 15-vaikams), dirba 37 gydytojai ir 59 medicinos seserys. Higienos centre dirba 16 medicinos specialistų.

Nemaža paramą medicinai teikia užsienyje gyvenantys šio krašto žmonės, už tai jiems

dekingi medikai ir visi Šakių miesto gyventojai.

Praeitais mokslo metais dvejose vidurinėse ir vienoje pradinėje mokyklose mokėsi 1,848 Šakių miesto ir aplinkinių kaimų vaikai. Ateinančioms mokslo metams be esančių mokyklų atkuriamas Šakių „Žiburio“ gimnazija. Mokyklose dirba 152 pedagogai, nemažai jų turi aukštesnę mokytojo kategoriją. Veikia 2 vaikų darželiai.

Šakiai — žemdirbių rajonas. Be Malcono fabrikelio Daugėliškioje ir pieninės čia niekada nebuvo jokios pramonės. Nėra jos ir šiuo metu, bet paslaugas teikiančių mažų įmonių dabar yra daug, net 245. Be to, veikia 5 ūkinės bendrijos, 38 UAB (uždaros akcinės bendrovės), 6 akcinės bendrovės, 4 kooperatyvai ir 1 sąjunga.

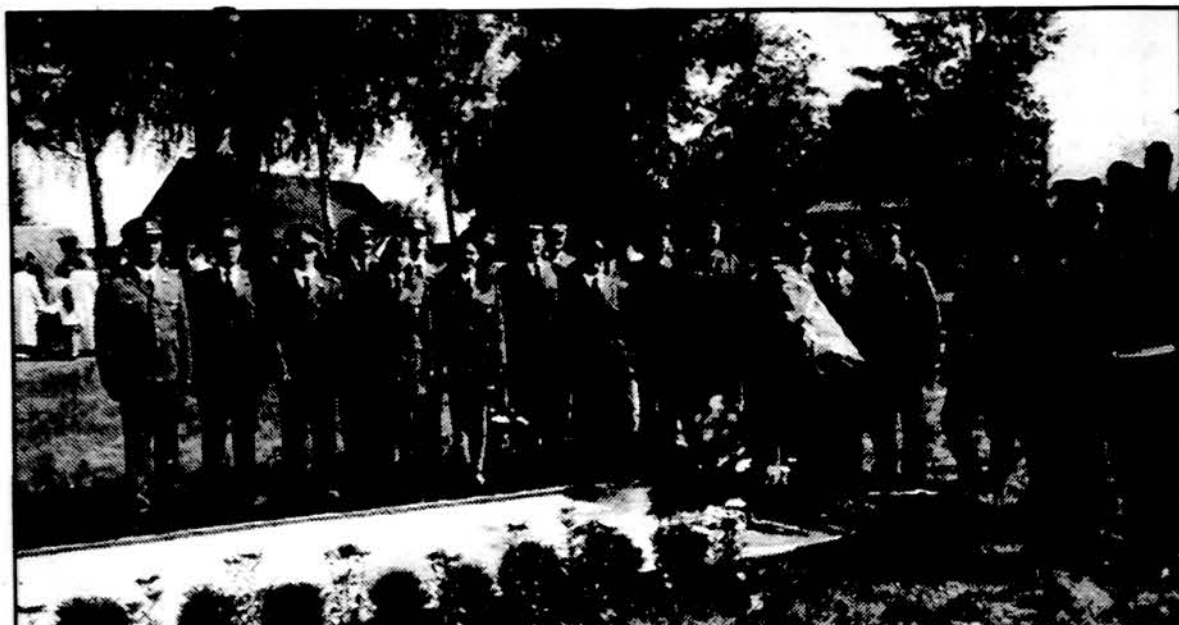
Prekybos reikalais iki II pasaulinio karo Šakiuose užsienio daugiausia žydai. Dabar ši verslą perėmė lietuviai. Mieste yra apie 40 įvairių parduotuvių, dauguma privačios, 2 restoranai — kavinės ir vienas alaus baras.

Neužmirštas ir kultūrinis gyvenimas. Praeiti šimtmečio pabaigoje dr. V. Kudirkos sukelta potraukis Klotimo teatre kultūrai, randa atgarsį žmonių širdyse. Miesto centre pakankamai erdvūs Šakiams kultūros ir poilsio centro rūmai dažnai kviečia gyventojus į įvairius renginius. Gerą vardą respublikoje išsikovojo Zanavykų teatras, šokėjų „Vijūras“ grupė ir kt. Mieste yra kino teatras, centrinė biblioteka su 65,000 knygų fondu, Zanavykų krašto muziejus, sukuręs ir fondus per 30,000 eksponatų, dvi laikraščių redakcijos: „Draugo“ ir „Valsčiaus“, išleidžiančios dukart savaitėje laikraščius, katalikų ir evangelikų bažnyčios, knygynas, tai įstaigos, teikiančios dvasinį peną ir geri žmonėms.

Miestą puošia nedidelis, 3,5 ha vandens telkinėlis, įruoštas 1958 metais buvusioje „Simelpievėje“, gražus skveras, J. Lingio parkas. Iki miesto 400 metų jubiliejaus bus įruoštas V. Kudirkos sodelis, kuriame bus pastatytas biustas garbinamam varpininkui. Prie centrinio rajono savivaldybės rūmų bus įrengtas paminklinis laikrodys, simbolizuojantis laiko skaičiavimą nuo miesto įkūrimo.

Tokie yra dabartiniai Šakiai, o prieš 400 metų (1599 m.) čia buvo tik nedidelis kaimelis, 3,5 valako žemės, gūdžių miškų apsuptyje. Gyveno šiame kaimelyje tik 2 gyventojai: Šakaitis (Šakis) su keturiais sūnumis ir Jokubas Barkaitis su trim sūnumis. Kaimas tada priklausė Gel-

dekini medikai ir visi Šakių miesto gyventojai.

Žemaitkiemio šv. Kazimiero bažnyčios ir miestelio 430 m. sukaktį minint, pašventintas paminklas. Čia šventinimo iškilnėse matome LŠS Vilniaus Karaliaus Mindaugo rinktinės, Ukmergės kuopos šaulius.

ŽEMAITKIEMIS ŠVENTĖ 430-ASIAS METINES

Rugpjūčio 15 dieną nedideliame Žemaitkiemio miestelyje įvyko iškilnės, skirtos šio miestelio 430-osioms metinėms paminėti.

Žemaitkiemio miestelis įsikūręs pačiame Ukmergės rajono kampelyje, tarp Anykščių ir Moletų rajono. Miestelio gaudiškio dvarininkui Kazimierui Ozemblovskui.

Laikas, skaičiuodamas metus, nešė į praeitį žmonių gyvenimus ir jų atmintį, keitė vaizdus skaudžiai paliesdama žmonių dvasinį pasaulį ir jausmus. 1940-1941 metais daug geriausių Šakių miesto inteligentų buvo ištremta į Sibirą, o viesulų praužęs į Vakarų karas Šakius, galima sakyti, nušlavė nuo žemės paviršiaus: centre liko tik 5 mūriniai namai, pakraščiuose — 28 mediniai. Pirmąją pokario metų žiemą mieste gyveno tik 300 gyventojų. Vėliau miestas palengva kilo. Žmonės su meile gydė gimtojo miesto žaidžias, kelė jį gyvenimui. Ypač pakiliai šakiečiai sutiko Lietuvos atgimimą. Į pirmąjį mitingą „Už laisvą Lietuvą“ susirinko beveik visi miesto gyventojai. Dabar visi žmonės su viltimi žiūri į ateitį, ruošiasi gražiai pažymėti savo miesto 400 metų jubiliejų, kuris numatomas švęsti sekančių metų liepos 5-6 dienomis.

Ruošiantis jubiliejui, dar reikia daug padaryti. Todėl kviečiame visus buvusius šakiečius, visus zanavykus įsijungti į šį darbą. Mums labai reikalingos Šakių miesto ir buvusio miestelio fotografijos, pavardės, prisiminimai ir visa kas mena Šakius. Už viską busime nuoširdžiai dėkingi Jums. Galima siųsti adresu: Zanavykų krašto muziejus, 4460 Šakių rajonas, Lietuva.

Kviečiame atvykti ir dalyvauti Šakių miesto 400 metų jubiliejine šventėje.

Bronė Sakalauskienė

Zanavykų sostinė Šakiai iš lektuvo. Fotografavo Šakių „Draugo“ nuolatinis bendradarbis Gediminas Jokubaitis.

apylinkės buvo gyvenamos jau nuo seniai. Septyni kilometrai į pietus nuo Žemaitkiemio yra Berzginių kaimas. Šalia jo piliakalnis, datuotas III a. po Kristaus. Berzginių piliakalnis grynė Lietuvą nuo kalvinių.

Istoriniuose šaltiniuose Žemaitkiemio miestelio vardas minimas jau XVI a. viduryje. 1568 m. jėzuitai pastatė čia bažnyčią ir nuo tada šie metai laikomi miestelio įkūrimo data.

Iškilnės, kurioms buvo pradėta ruošti nuo vasario mėnesio, prasidėjo šv. Mišiomis vietos šv. Kazimiero bažnyčioje. Jas aukojo klebonas kun. P. Purlys. Į šv. Mišias susirinko miestelio gyventojai, buvę žemaitkaimiečiai, svečiai, šauliai, savanoriai.

Po šv. Mišių visi rinkosi į miestelio centrą. Čia pastatytas paminklas 1945-1948 metais nužudytiems ir išniekintiems Lietuvos gyventojams — Viktorui Stradai, buvusiam šaulių organizacijos nariui, mokytojui, broliams Jonui ir Albinui Dziantams, Viktorui Aukštuoliui, broliams Karoliui ir Antanui Gaizdučiams ir kitiems, kurių nepažino viet-

niai gyventojai. Vyskupas S. Tamkevičius atliko paminklo šventinimo apeigas, po kurių prie paminklo pasisakė politinis kalnys, monsinjoras A. Svarinskas, šių vietovių rezistencijos dalyviai, kurie papasakojo susirinkusiems apie nelygią ir didvyrišką mūsų partizanų kovą su okupantais bei pakalikais, enkavedistų ir stribų siautėjimus, kankinimus, žudymus, prisiminė paminkle minimų partizanų asmenybes, prašė neužmiršti pokario įvykių ir visas jėgas skirti Lietuvos valstybingumo stiprinimui bei tautos gerovės ugdymui.

Pasibaigus paminklo šventinimo iškilnėms, žuvusius partizanus pagerbė Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo rinktinės Ukmergės kuopos šauliai, Kauno, Maskvos ir Rygos Karo istorijos klubų nariai.

Lietuvoje pastatyta šimtai paminklų, kryžių, obeliskų, atminimo lentų, skirtų okupantų nukankintiems ir nužudytiems Lietuvos laisvės kovotojams. Tai parodo mūsų tautos didvyrišką kovą už mūsų tėvynės nepriklausomybę. Ateities kartoms šie garbingi statiniai primins senelių ir prosenelių didvyrišką kovą bei meilę savam kraštui.

Stasys Ignatavičius

VĖL „ŠIAURĖS MIESTELIO“ PROBLEMOS

Buvusiame sovietų kariniame „Šiaurės miestelyje“ Vilniuje įsikūrę verslininkai teigia, kad sostinės savivaldybė greitai įvykdys didžiausią smulkų ir vidutinį verslo įmonių žlugdymo kampaniją. Mat miesto valdžia, pasibaigus patalpų nuomos sutartims, varo lauk juose įsikūrusius verslininkus, nes daugumą pastatų ruošiamasi griauti, o verslininkai į šių pastatų remontą yra investavę per 6 mln. litų, — rašo „Respublika“.

Verslininkai teigia, kad valdininkų pažadai kokia nors forma kompensuoti įdėtus iššas pažadais ir liko. Tokiu būdu žlugs 230 įmonių. Darbo neteks apie 2,5 tūkst. darbuotojų. Tuo tarpu uždarosios akcinės bendrovės „Šiaurės miestelis“ vadovai kategoriškai neigia verslininkų kaltinimus ir laiko absurdiškais jų teiginius esą kada nors būvę žadeta kompensuoti nuostolius.

Dar 1993 m. buvo nuspręsta Šiaurės miestelio teritorijoje esamus pastatus laikinai išnuomoti verslininkams. Šiaurės miestelio verslo įmonių asociacijos valdybos pirmininkas Petras Daugirdas sako, kad pradedantieji verslininkai žinojo, jog pastatai yra laikini ir netolimoje ateityje bus griaujami. „Taciau tuometinė Šiaurės miestelio valdžia tikino, kad verslininkai ir toliau galės kurtis tose pačiose patalpose, o vykstant bendram privatizacijos procesui, nematė kliūčių vėliau tas patal-

pas privatizuoti“, — sakė P. Daugirdas.

Daugeliui verslininkų neseniai nuomos sutartys su bendrove „Šiaurės miestelis“ baigėsi. Verslininkams, įsikūrusiems numatytoje griauti pastatuose, sutartys nebuvo pratęstos. Jiems buvo siūloma kurtis kitose patalpose. Tačiau pasirašant naujas sutartis, jose numatytos didesnės patalpų nuomos kainos, kurių verslininkai neįstengtų mokėti. Naujose sutartyse reikalaujama ateityje atsakyti pretenzijų į investuotą lėšas. Kai kurioms miestelio įmonėms jau iškelti ieškiniai dėl iškelidimo.

Žemaitkiemio (Ukmergės raj.) švenčiant 430 m. sukaktį, prie pašventinto paminklo 1945-1948 m. žuvusiems partizanams kalba monsinjoras Alfonsas Svarinskas.

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

IVAIROS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsų, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S.Benatis, tel. 630-241-1912.

Reikalingi darbininkai
statybos darbams — „siding“
Tel. 708-728-0208

Telegroup
45 centai už minutę skambinti Lietuva
APMOKA \$ 10.00

UŽ KALĖDINI SIUNTINI | LIETUVA
KAI PASIJUNGIATE PRIE TELEGROUP IR SIUNČIATE PER ATLANTIC EXPRESS CORP.
ATLANTIC Express Corp.
1-773-434-7919 1-800-775-7363
1-630-257-6822 1-888-615-2148

UAB „Šiaurės miestelis“ direktorius Vytautas Galvonas sako, kad verslininkai nėra apgaudinėjami. Prieš pasirašydami nuomos sutartis, jie žinojo, kad pastatai išnuomojami laikinai. Kita vertus, kol nebuvo aiškios Šiaurės miestelio vizijos, verslininkams žemės nuomos kaina buvo nerealiai žema. Vidutinė nuomos kaina 1993 m. tesudarė vos 2,6 lito už kvadratinį metrą.

Nuskriausti jaučiasi ne tik Vilniaus Šiaurės miestelio verslininkai, bet ir Šiaulių buvusiam kariniam Zoknių aerouoste įsikūrę verslininkai. Jie tvirtina, kad Šiaulių savivaldybė nori paleisti vėjais 7,5 mln. litų, kuriuos pažadų skatinamos investavo 94 firmos Zokniuose.

Rima Jakutyte

MINIMOS ADOMO MICKEVIČIAUS GIMIMO 200-SIOS METINĖS
Rugsėjo 26 d. Panevėžyje, G.

Po pietų renginys tęsis Radviliškio rajone, Burbiškio dvare, kur pastatyta Kazimiero Uliansko sukurta skulptūra Adomui Mickevičiui. (Elta)

Žemaitkiemio (Ukmergės raj.) švenčiant 430 m. sukaktį, prie pašventinto paminklo 1945-1948 m. žuvusiems partizanams kalba monsinjoras Alfonsas Svarinskas.

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos skyrius

Vytenis Rasutis, 8211 W 90th St Hickory Hills, IL 60457

RUSIJOS KRIZĖ UŽSPAUDĖ LIETUVOS EKONOMIKOS ARTERIJAS

Taip pavadintą straipsnį išspausdino „Lietuvos rytas“. Straipsnyje rašoma, kad didžiausios mėsos perdirbimo įmonės negavo 50 mln. litų pajamų, statybininkams Rusijos užsakavai jau skolingi apie 70 mln. litų. Taip pat niekas negali paaiškinti, kur reikės dėti 9,000 tonų Rusijos rinkai saugomų sūrių.

Rusijos krizė išjudino ir šėšelinę beveik 400,000 žmonių darbo rinką: be darbo liko šimtai tūkstančių prekeivių automobiliais, mezgėjų bei siuvėjų.

Apie 2,000 įmonių 80 proc. krovinių tranzitu gabendavo į Rytus, daugiausia į Rusiją. Per metus jie gaudavo iki 1,5 milijardo litų pajamų. Patarosiomis savaitėmis bendrovių įplaukos sumažėjo dukart. Kelių transporto bendrovėse dirba apie 40,000 žmonių.

Po mėnesio pertraukos darbą atnaujino Marijampolės akcinė bendrovė „Vernitas“, tačiau neaišku, ar ilgam. Ieškodama išiešioties bendrovė bandys gaminti pusvilnonius siūlus ir parduoti juos Lietuvoje.

Alytaus apskrityje pareigūnai prognozuoja, kad šiemet maždaug mėnesiu vėluos perdirbėjų atsiskaitymas su žemdirbiais. Alytuje rugsejo mėnesį dar nebuvo atleidžiami darbuotojai, tačiau spalį šaldytuvus gaminanti bendrovė „Snaige“ jau planuoja atleisti 290 sezoninių ir 50 nuolatinių darbuotojų. Mašinų gamykloje „Astra“ darbo gali netekti 83 žmonės.

Šiaulių apskrityje labiausiai nukentėjo „Šiaulių pieno“ bendrovė, kurios sandėliuose yra produkcijos už 12 mln. litų. Bendrovė nuostolius vertina apie pusę mln. litų. Iš 400 „Šiaulių maisto“ darbuotojų numatyta atleisti apie pusę, tačiau įmonė nepajėgia sukaupiti lėšų atsiskaityti su atleidžiamaisiais.

Daug problemų kilo Kauno gamintojams, kurių eksportas

į Vakarus sudarė tik 50 proc. Iki spalio nedirbo farmacijos įmonė „Endokrininiai preparatai“. Kailių negali parduoti „Vilkas“, „Kauno baldai“ ir kitos baldų įmonės į Rusiją vedavo net 80 proc. produkcijos.

Nenorėdamas dirbti į sandėlius, gamybą stabdo „Panevėžio muilas“. Žmonės išleidžia mi neapmokamų atostogų. „Panevėžio Aurora“ sumažina gamybą, neteko pirkėjų „Panevėžio stiklas“.

Straipsnyje pateikta informacija iš visų Lietuvos regionų rodo, kad praktiškai neliko įmonių, kurių visiškai nebeliko palietusi Rusijos krizė. Mažiausiai kenčia bendrovės, didžiąją dalį produkcijos eksportavusios į Vakarus rinkas.

NEIŠGALI REKLAMUOTIS TV

Pasak smulkiųjų verslininkų, jų prekių ir paslaugų reklama televizijoje šiandien — tik svajonė. Reklamos specialistai teigia, kad reklamos sekundžių įkainiai kyla, todėl smulkūs užsakavai ir toliau trauksis iš ekranų.

Nacionalinės smulkaus ir vidutinio verslo konfederacijos viceprezidentas Petras Mikėlionis „Verslo žinioms“ sakė, kad TV reklama prieinama vos 10 proc. vidutinių įmonių.

Smulkūs užsakavai pernai rugsejo mėnesį Lietuvos televizijoje sudarė tik 3,6 proc. Be to, jie nesiveržia pirkti „auksinių minučių“ — brangiausio televizijos laiko. Smulkiųjų verslininkai dažniau renkasi „Baltijos televiziją“ ir regionines televizijas. Tačiau smulkiųjų užsakavų žymiai sumažėjo ir „Baltijos televizijoje“, padidėjus reklamos kainoms.

Didžiąją dalį privačios LNK televizijos, Lietuvos televizijos ir televizijos TV3 reklamos užsakavų šiandien sudaro stambios užsienio bendrovės. Tačiau gausėja ir lietuviškų

Naujasis garvežių depo riedmenų remonto centras. Vilniuje rugpjūčio pabaigoje įvyko „Lietuvos geležinkelio“ objektų pristatymas.

užsakavų. Pernai lietuviškos įmonės pirkė 15 proc. LNK reklamos laiko. Smulkiųjų verslininkai dažniau renkasi Baltijos televiziją ir regionines televizijas. Tačiau smulkiųjų užsakavų žymiai sumažėjo ir „Baltijos televizijoje“, padidėjus reklamos kainoms.

Didžiąją dalį privačios LNK televizijos, Lietuvos televizijos ir televizijos TV3 reklamos užsakavų šiandien sudaro stambios užsienio bendrovės. Tačiau gausėja ir lietuviškų užsakavų. Pernai lietuviškos įmonės pirkė 15 proc. LNK reklamos laiko.

Į vidutinį verslą orientuojasi sostinėje ir iki 70 km spinduliu apie ją savo laidas transliuojanti „Vilniaus televizija“. Čia „Aukštinė minutė“ be pridėtosios vertės mokesčio (dar 18 proc.) kainuoja 600 litų. Tuo tarpu minutė reklamos geriausiu laiku Baltijos televizijoje kainuoja 2,340 litų, LNK — 8,520, Lietuvos televizijoje — 9,999 litas, o TV3 — 10,200 litų.

ISSŪKIS „COCA-COLA“

Pernai prieš N. metus Lietuvoje pasirodė nauji vaisvandeniai su ženklu „Libella“. Taip prasidėjo neįprastas, Lietuvoje panašius pavyzdžių neturintis, verslo projektas, kai susijungė dešimt anksčiau konkuravusių bendrovių, kurios gamina vaisvandenių. Projektas pasiteisino — pagal pardavimų apimtį „Libella“ dabar užima antrą vietą Lietuvos vaisvandenių rinkoje, ir priekį pralaidusi tik garsiąją kompaniją „Coca-Cola“, — rašo „Rinka“.

Pasak „Libellos“ vadybininko Artūro Krunglevičiaus, baltų konkurencija dėl rinkos su garsiomis tarptautinėmis kompanijomis paskatino dešimties Lietuvos bendrovių vadovus dalyvauti šiame projekte. „Libella“ programa nuolat plečiama. Dabar čia gaminama ne tik 1,5 ir 0,5 litro buteliuose vaisvandeniai, bet ir „Libella“ 4 rūšių sirupai. Gegužį pradėti gaminti alkoholiniai kokteilai „Džinas su tonika“, „Viskis su cola“, „Dešimtinė su spanguolėmis“ ir kiti.

Šiuo metu Lietuvos gamintojai kas mėnesį parduoda daugiau kaip milijoną 1,5 l talpos butelių su „Libella“ vaisvandeniais. Nuo garsiosios „Coca-Cola“ Lietuvos rinkoje „Libella“ atsilieka tik maždaug 200,000 litrų vaisvandenių per mėnesį. Tačiau kai kurie „Libellos“ gamintojai jau nebeatrenkina poreikio vaisvandeniams, todėl organizuoja darbą dviem ir net trim pamainom.

Dešimties firmų vadovai prognozuoja, kad birželio mėnesį parduodamas „Libella“ produkcijos apimtims šalies rinkoje jie pavys, o gal net ir aplenkis „Coca-Cola“ kompaniją. Jeigu taip įvyktų, toks

lietuvių gamintojų pasiekimas būtų išskirtinis atvejis Rytų Europoje.

„PEMCO KURAS“ KETINA IŠVAŽIUOTI

Vienintelė Lietuvoje alyvų gamintoja „Pemco kuras“ puoselėja mintį kraustytis iš Lietuvos, jei čia artimiausiu metu nebus suvienodintos gamintojų ir importuotojų konkurencijos sąlygos.

„Pemco kuro“ prekybos vadovas Vidas Gečys „Verslo žinioms“ sakė, kad netikslinga gaminti alyvas Lietuvoje, jeigu žaliavos perkamos Rusijoje, o didžioji produkcijos dalis parduodama Ukrainoje. Variklinių ir transmisinių alyvų Lietuvoje kasmet parduodama vis mažiau. Pasak V. Gečio, „neįmanoma varžytis su importuotojais, kai dauguma Rusijos įmonių eksportuojama produkcijai taiko žemesnes kainas nei savoje rinkoje“. Jis pabrėžė, kad įmonėi darosi pavojinga likti Lietuvoje, kur importuotojas turi daug geresnes sąlygas nei gamintojas.

Ūkio ministerijos pareigūnai sako, kad „Pemco kuras“, darbo vietas steigianti ir apie 5 mln. litų mokesčių mokanti bei galinti pataisyti užsienio prekybos balansą įmonė Lietuvai reikalinga, todėl vyriausybė bus siūloma įvesti maito mokeskį importuojamoms alyvoms.

TAKSI BENDROVIŲ KARAI

Pirmoji Vilniuje klientus naujais taksi automobiliais pradėjusi vežioti bendrovė „Ekspres taksi“ gali netekti prieš metus įsigytų 46 automobilių „Honda Accord“, — rašo „Lietuvos rytas“.

Šiuos automobilius su galimybe išsipirkti taksi bendrovei buvo išnuomojusi bendrovė „Hanza Lizingas“. Tačiau ketinėjusių negavusių nuomos mokesčio už automobilius, birželio 7 d. bendrovė nutraukė nuomos sutartį su „Ekspres taksi“ ir atšaukė šios bendrovės įgaliojimus valdyti „Honda Accord“ automobilius.

„Hanza Lizingo“ vadovai apie tai informavo Vilniaus policijos pareigūnus, kurie per kelias dienas sulaukė tris „Ekspres taksi“ automobilius ir perdavė juos savininkui — „Lizingo“ bendrovei.

Nuomos sutartyje buvo numatyta, kad taksi bendrovė automobilius galės išsipirkti iki 2000 metų. 46 „Honda Accord“ automobiliai įvertinti beveik 2 mln. litų. „Hanza Lizingo“ vadovai pripažįsta, kad jiems patiems nenaudinga nutraukti sutartį, tačiau bendrovė turinti susigrąžinti savo turtą, už kurį nuo vasario mėnesio nemokama nuoma. Tuo tarpu „Ekspres taksi“ direktorius Vladas Juchnevičius teigia, kad automobiliai iš jo bendrovės perimami neteisėtai. „Kas iš manęs gali atimti

automobilius, už kuriuos jau sumokėjau beveik 600,000 litų?“ klausė jis. V. Juchnevičius nuomone, tai padaryti gali tik teismas ir įtaria, jog kažkas nori, kad „mūsų bendrovė patirtų bankrotą. Kažkas susitarė mus sužlugdyti“.

Tuo tarpu „Ekspres taksi“ automobilius remontuojanti bendrovė irgi skundžiasi negaunanti pinigų už remontą, todėl jau atsisakė remontuoti jų automobilius.

„JIESIA“ JAU GAUNA PELNO

Dailiosios keramikos akcinė bendrovė „Jiesia“ trejus metus dirbusi nuostolingai, pernai paskutinį ketvirtį gavo apie 94 tūkst. litų, o šiemet tikisi 1 mln. litų grynojo pelno, rašo „Verslo žinios“.

„Jiesia“ gamina 500 pavadinimų porceliano, dailiosios keramikos ir molio dirbinių. Apie 25 proc. porceliano servizų eksportuojama į Skandinaviją, Ameriką, Rusiją. Šiandien skaudžiausia įmonės problema — 9 mln. litų skolos ir 9 mln. delspinigių. „Jiesiai“ sunku konkuruoti su įvežtine Azijos valstybių produkcija. Dabar įmonė dirba pagal užsakymus ir nori sudominti didmeninės prekybos firmas užsienyje.

IEŠKAI DARBO — PRISIKLIJUOK ŪSUS

Daugiau nei pusė — 67 proc. darbuotojų ieškantių darbaviečių savo kvietimą adresuoją vyrams. Tokią išvadą padarė Vilniaus universiteto docentas Vidos Kanopienė vadovaujama sociologų grupė, ištyrusi 3,531 darbuotojų paieškos skelbimą spaudoje ir apklaususi darbdavius.

Kaip rašo „Verslo žinios“, vyrai buvo kviečiami ne nešuliams nešti, bet vadovauti ir dirbti kitą aukštos kvalifikacijos bei savarankiškų sprendimų reikalaujantį darbą. Pavyzdžiui, architektų, dizainerių ar gydytojų. Moterims darbdaviai siūlo būti vykdytojomis ir užsiimti aukštojo išsilavinimo nereikalaujančią veikla — virti, statyti, būti kurjerėmis.

Ieškantis darbo vyras galėjo rinktis iš 50 skirtingų veiklos rūšių. Moterims siūlyta 11 užsiėmimų, dar 11 buvo siūlomi abiejų lyčių atstovams.

Sociologai, apklausę 101 vadybininko ieškantių įmonių atstovą, įsitikino, jog daugiausia šansų gauti vadybininko darbą turi vedę vyrai su aukštojo išsilavinimu. Taip pat buvo aišku, jog priimdami į darbą darbdaviai vadovaujami išankstinėmis nuostatomis apie moterų ir vyrų socialinius vaidmenis.

Darbdavių požiūriu, šeima moteriai yra kliūtis siekti profesinės karjeros, o vyrai — pranašumas.

Rima Jakutytė

A+A

GENOVATĖ DRAUGELIENĖ

Gyveno Downers Grove, IL, anksčiau Marquette Park apylinkėje, Čikagoje.

Mirė 1998 m. spalio 5 d., 9:15 val. vakaro Good Samaritan ligoninėje.

Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Tauragnuose. Nuliūdę liko: sūnus Arūnas, marti Irena, duktė Diana Palas ir vyras Rimas, anūkė Dina Swires su šeima, sesuo Eleonora Marčiulionienė; sūnėnai Gajus ir Ramūnas su žmona Carol; a.a. dukterėčios Daivos Murinienės vyras Teisius ir duktė Kristina, Daug kitų giminių Lietuvoje, taip pat artimi draugai Virgilija ir Vytautas Balniai.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė pašarvota trečiadienį, spalio 7d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Road).

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 8d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamas gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, duktė, sesuo, giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600

PADEKA

A+A

Bernadeta Reinienė

Mūsų mylima Mama ir Močiutė mirė 1998 m. rugpjūčio 11d. ir buvo palaidota rugpjūčio 14d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdi padėka kun. A. Paliokui, SJ, už maldas laidotuvių namuose, atnašautas šv. Mišias Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje ir už laidojimo apeigas kapinėse.

Didelė padėka mūsų mieliems Broniui ir Aurelijai Polikaitiams, dr. Petriui Kisieliui ir Ofelijai Barsketytei už jų gražius atsisveikinimo žodžius.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems ir užuojautą pareiškusiems.

Širdingai dėkojame p. Eleonorai Karaliūnienei ir p. Gabrieliei Vedeikienei už mamos priežiūrą jos sunkios ligos metu.

Dėkojame sol. Praurimei Ragienei už gražų giedojimą, dr. Leonidui Ragui už smuikavimą ir muz. Faustui Stroliai už vargonų palydą šv. Mišių metu.

Dėkojame visiems, kurie mums padėjo mūsų sunkioje valandoje.

Liūdesyje likę: sūnus Jonas ir marti Irmgard; dukros Vita ir Grasilda, žentas Gytis Petkus; anūkai Antanas, Kristina ir Jūlytė.

Mylimam vaikystės draugui,

A+A

Jonui Rutkai

mirus, giliai užjaučiu jo motiną Jadvygą, seseris Daivą, Adelę ir brolį Justiną su šeimomis, o taip pat ir visus jo gimines ir artimuosius.

Valentinas Krumplis

PADEKA

„Nieko nera aukštesnio ir kilnesnio, kaip teikti laimę žmonėms“
Ludwig van Beethoven

Tokį žmonių gerumą neseniai patyrė mūsų šeima. Iš Lietuvos gavę žinią, kad mūsų sūnaus Raimundo invalido vežimėlis nepataisomai sulūžo, nupirkome naują ir pradėjome rūpintis, kaip greičiau jį sūnui pristatyti.

Sužinoję, kad dr. Meilutė Biskienė vaziuoja į Lietuvą, nedrįsime prašyti, tačiau pasirodė be reikalo būkštauta. Dr. Biskienė nereikėjo ilgai aiškinti, ji tuoj suprato mūsų bėdą. „Pristatykite i oro uostą“, — pasakė. Ir lygiai po paros, Vilniuje mūsų sūnus jau turėjo naują vežimėlį ir galėjo dr. Meilutei padėkoti. O ji pasakė: „Sėsk ir važiuok!“

Nuoširdžiai dėkojame dr. Meilutei Biskienei už supratimą, už rūpestį ir didelę pagalbą mūsų šeimai. Te Aukščiausias lydi Ją visuose jos darbuose.

Su dėkingumu ir pagarba
Aldona ir Vytas Ivanauskai

Nauju invalido vežimėliu džiaugiasi Raimundas, jo sesutė Sonata ir vežimėlį atgabėnusi dr. Meilutė Biskienė

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKĖS PRANEŠIMAS

Pakvietėme Amerikos Lenkų kongreso atstovus ir vedėjus pietums aptarti mūsų santykius ir jų bendradarbiavimą su LB. Vakare buvome pakviestos dalyvauti LR ambasadoje, kur susitikome su JAV pareigūnais ir LR delegacijos nariais, kurie buvo atvažiuavę pasitarti dėl „Bilateral Lithuanian — US Economic Consultations“, implementuojant JAV ir Baltijos Kraštų chartiją. Lietuvos delegacijos buvo 11 atstovų, jų vadovas — ministras V. Babilius. Kelionė buvo ypāt svarbi ir naudinga.

1998 m. birželio 26 d. pateikiau LB KV poziciją apie NATO plėtimą Senato „Subcommittee on European Affairs“. Šis laiškas buvo įrašytas į „record“.

1998 m. liepos 6 d. KV pirminkė Lietuvos Respublikos prezidento Dekretu apdovanota Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-jo laipinio ordinu. Mano darbai Lietuvai buvo ir yra JAV LB vardu. Priėmiau šį ordiną, kaip pripažinimą mūsų visos JAV LB prasmingos veiklos.

Finansai

KV pajamos vis mažėja. Mūsų bendruomenė šelpia savo gimines Lietuvoje, remia kitas prasmingas organizacijas, o kas lieka, paaukoja LB. Krašto valdybos nariai daugiausia patys sutinka padengti savo darbo išlaidas. Turime vieną būstinę Vašingtone, kuri yra dėl lėšų stokos aptarnaujama pusę laiko. Niekas nenori apsimti pareigų vadovauti lėšų rinkimui. Taryba turi pagalvoti, ką reikia daryti ir ko galima laukti iš mūsų visuomenės, kaip pinigų patraukti.

Konferencija — JAV LB 21-mame šimtmetyje

Tikslas, ruošiant šią konferenciją yra surasti geriausią JAV LB vystymosi kelią, pritaikant prie besikeičiančių sąlygų, surasti geresnius ir tinkamesnius būdus lietuvių bei išlaikyti ir užtikrinti organizacijos gyvybingumą, žengiant į būsimą šimtmetį.

Be abejo, buvo dar daugiau atliktą, bet apie tuos darbus nėra reikalo kalbėti. Tikiuosi, kad šis pranešimas duos visiems bendrą mūsų darbo vaizdą. Visiems Krašto valdybos nariams ir darbuotojams esu labai dėkinga už man suteiktą paramą. Dėkoju taip pat JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Donatui Skučui už jo pagalbą ir rūpestį.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Spalio ir lapkričio mėn., Chicago Department on Aging (CDOA) nemokamai parūpins skiepus nuo gripo ir nuo plaučių uždegimo žmonėms 60 m. amžiaus ir vyresniems. Gripas ir plaučių uždegimas gali pastatyti gyvybę į pavojų vyresnio amžiaus žmonėms ir sergantiems širdies ligomis, „emphesyma“, astma, bronchitu, inkstų ligomis arba cukralige. Skiepai bus parūpinami nemokamai 89 vietovėse, jų tarpe:

Southwest Center

6117 S. Kedzie
spalio 16 d.

9:00 v.r. - 3:00 val. p.p.

St. Bedes Church

8300 S. Kostner
spalio 22 d.

9:00 v.r. - 11:00 v.r.

Mt. Greenwood

11355 S. Central Park Ave.
spalio 28 d.

11:00 v.r. - 1:00 val. p.p.

Five Holy Martyrs

4327 S. Richmond
lapkr. 2 d.

11:00 v.r. - 1:00 val. p.p.

Southwest Center

6117 S. Kedzie
lapkr. 20 d.

9:00 v.r. - 3:00 val. p.p.

Kadangi Medicare Part B atsilygins miestui už kai kurias išlaidas, CDOA ragina žmones virš 65 m. atsinešti savo Medicare korteles. Šiuo metu, taip pat ir American Cancer Society Illinois Division nori priminti moterims 60 m. amžiaus ir vyresnioms, neužmiršti kasmet pasitikrinti dėl krūties vėžio „mammogram“ būdu. Tolimesnei informacijai apie skiepus arba krūties vėžio patikrinimą skambinti Chicago Department on Aging, tel. 312-744-4016.

Šv. Kazimiero kapų sklypų savininkų draugijos metinis susirinkimas vyks sekmadienį, spalio 26 d., 2 val. p.p. Gage parko Fieldhouse auditorijoje, esančioje prie 55 gatvės ir Western Ave. sankryžos. Visi draugijos nariai ir Šv. Kazimiero lietuvių kapinėmis susirūpinusi visuomenė kviečiama dalyvauti. Darbotvarkėje — valdybos pranešimai, naujos valdybos rinkimai, dalyvaujančių pasisakymai ir visiems rūpimų reikalų svarstymai. Dalyvaukime visi.

Lietuvių rašytojų draugijos valdyba praneša, kad jų 1999 m. gegužės 15 ir 16 d. numatytoji literatūros šventė atidedama vėlesniam laikui. Nustatius naują datą, bus pranešta spaudoje.

Literatūros vakarą Ateitininkų kultūriname savaitgalyje, š.m. spalio 30 d. Jaunimo centre ruošia Lietuvių rašytojų draugija. Literatūros vakarai Čikagoje reti ir daugelio laukiami. Dalyvaukite.

Spalio 11 d., sekmadienį, 1:30 val. popiet, Lietuvių dailės muziejaus salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pianistas **Rokas Zubovas** atliks naujai paruoštą koncertą-paskaitą „Čiurlionis. Kelias link garsovaizdžių“. Koncerto programoje — Čiurlionio fortepijoniniai kūriniai, o taip pat ir Čiurlionio paveikslų skaidrės. Visi maloniai kviečiami atvykti.

Minint spalio 9 d. — Lietuvos sostinės Vilniaus netekimą, š.m. spalio 11 d., sekmadienį, 10 val. ryte, T. jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už visus kovojusius ir žuvusius dėl sostinės Vilniaus. Vilniaus Krašto lietuvių sąjungos Čikagos skyriaus valdyba kviečia skyriaus narius ir lietuvių visuomenę pamaldose dalyvauti ir pagerbti žuvusiųjų atminimą.

Cicero Šv. Antano parapijos salėje ruošiami cepelinų pietūs spalio 18 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. šv. Mišių. Ruošia LB Cicero apylinkės valdyba. Bus ir „laimės šulinys“. Jei kas turi gerų lai-mikių, prašome atnešti po 11 val. r. Mišių ir palikti kavutės kambaryje. Visi dabartiniai ir buvusieji parapijiečiai kviečiami atvykti, pabendrauti, skaniai pasivaikinti. Šio renginio pelnas skiriamas parapijos reikalams.

Spalio 9 d., 7:30 val. vak., ALIAS Čikagos skyrius ruošia susitikimą su Lietuvos ambasados JAV gynybos ataše maj. Voldemaru Sarapinu Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus auditorijoje. Svečias papasakos apie Lietuvos kariuomenės persitvarkymus, prisitaikant prie vakarietiškos sistemos, kas būtina besirušiant įstoti į NATO. Kviečiami visi besidomintys.

Lietuvos Respublikos JAV ambasadorius Stasys Sakalauskas paskyrė Lietuvos generalinį konsulą Čikagoje Giedrių Apuoką atstovauti Lietuvos diplomatinei tarnybai Lituanistikos tyrimo ir studijų centro taryboje. Nuo 1982 m. Lietuvos diplomatinei tarnybai LTSC taryboje atstovavo Lietuvos garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza.

Baritonas Vytautas Juozapaitis ir akompaniatorė Nijolė Ralytė pakviesti surengti koncertą spalio 8 d., 12:15 p.p., Chicago Cultural Center (senojoje Čikagos bibliotekoje, esančioje prie Michigan Ave, tarp Randolph ir Washington gatvių), Preston Bradley Hall (trečiame aukšte iš Washington gatvės pusės).

Lietuvių operos choro metinis pokylis bus lapkričio 14 d., šeštadienį, 6:30 val. vak., Jaunimo centro salėje. Rezervacijas priima Jurgis Vidžiūnas, tel. 773-767-5609.

BALFas – Bendras Amerikos Lietuvių Fondas – spalio 2 d. – Angelų sargų dieną – pradeda 54-ąją didįjį rudens vajų. Amerikos lietuviai, susijungę į vieną labdaros organizaciją, per 5 dešimtmečius suaukojo daug milijonų dolerių ir įvairių gėrybių: vaistų, maisto, drabužių. Nors aukšta ir stipri buvo toji istoriškai išgarsėjusi geležinė uždanga, tačiau BALFas sugebėjo pralįsti pro akmenų plyšius, peršokti sieną. Artimo meilė stipresnė už paraką, gražesnė už raudonuosius stalininius Lenino ordinus.

Spalio mėnesį susijunkime visi rankomis ir širdimis, kaip jungėmės per BALFo įkurtuves tą istorinį 1944 metų balandį ir po to kiekvienų metų rudenį, ir aukokime, kiek kas gali. Tūkstančiai vaikelių nusišypsos, vėl galėdami eiti į mokyklą, našlaitėliai sulauks dvasinių krikštatevių, seneliai, ligoniniai, partizanai susijungs su mumis, tos pačios genties gimtiniais, kaip kadaise jie jungėsi Baltijos kelyje. BALFo pirmininkė Maria Rudienė, kuri Lietuvoje lankė našlaičius, mokyklą, ligonines, senelių namus ir BALFo aukomis daug ką sušelpė, sakė, kad parvežė BALFui daug matytų ir išgyventų džiaugsmo ašarų, po ilgų metų pamatytus pirmus šypsenius su tyru dėkingumu lūpose, ir dar daugiau: žmonių džiaugsmą, regint, kaip Amerikos lietuviai susispietę aplink auksinį BALFo žodį – BENDRAS. Mes tą garbingą žodį apvainikuokime aukomis vargstančiam, nelaimingam tėvynainiui.

Vyt. Kasniūnas

SKELBIMAI

• **Pirksiu pilną komplektą** (37 tomus) Lietuvių Enciklopedijos. Skambinti: 773-838-1050.

(sk)

• **Legaliai galiu išrūpinti „Social Security“** iki spalio 30 d. E. Šumanas, tel. 1-708-720-2651.

(sk)

• **Parduodame lėktuvo bilietus** į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite **First Class Travel**, tel. 847-392-6320.

(sk.)

• **Lemonte TRANSPAK** įstaigos naujos darbo val., šešt. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

(sk.)

• **Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.**

(sk.)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Glibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 866-776-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Redaguoja J. Plačas. Medžiaga

GALVOSŪKIŲ KONKURSAI

Su kitu „Tėvynės žvaigždutės“ numerių prasidės galvosūkių konkursas, kuris tęsis iki kitų metų pavasario. Jame galės dalyvauti visi nuo mažiausių iki 17 metų amžiaus. Bus duodama lengvų ir sunkesnių uždavinių. Žinoma, vyresni spres sunkesnius. Bus naudinga pavartyti ir enciklopedijos puslapius. Galvosūkiai bus vertinami taškais. Surinkęs daugiau taškų, gaus didesnę premiją. Atliktus uždavinius reikės atsiųsti redakatoriaus adresu patikrinimui ir įvertinimui. Kadangi paštas ne visuomet laiku pristato „Draugą“, uždaviniams spresti bus duodamas vieno mėnesio laikas. Po mėnesio laiko bus spausdinami atsakymai. Po atsakymų paskelbimo „T.žv.“, atsiųsti redaktoriui atsakymai nebeužskaitomi. Geriausiai nelaukti ilgai, bet spresti ir siųsti, kad nebūtų per vėlai. Jeigu kas nors būtų neaišku, rašykite — paaiškinsiu. Galvosūkius galės spresti visi, dideli ir maži, bet atsakymus siųsti redaktoriui reikės tik konkurso dalyviams.

„Tėvynės žvaigždutės“ vardu dėkoju Lietuvių fondui už pasikyrimą pinigų konkurso laimėtojams.

Redaktorius

MŪSŲ DIENOS

Penktadienis

Penktadienį atsikėlėme anksti, pavalgėme pusryčius ir pakėlėme vėliavą. Paskiau būreliai išėjo į pamokas. Šiandien korespondencijos diena. Po užsiėmimų valgėme pietus ir valandėlę ilsėjome iki maldos laikų. Paskiau būreliai ėjo skaityti. Vakare šeši būreliai vaidino prie laužo. Visi sukūrė vaidinimo temas apie savo būrelių vardus. Daug dainavome ir smagiai praleidome laiką.

Živilė Bielskutė ir Audra Valiulytė,

Šeštadienis

Šeštadienio tema buvo visų amžių mados. Mes sužinojome ką žmonės dėvėjo Lietuvoje ir kitur pasaulyje. Kiekvienam būreliui reikėjo nupiešti drabužius iš įvairių istorijos laikotarpių. Tada reikėjo vienam taip ir apsirengti. Vakare buvo šokiai. Visiems labai patiko. Ėjome miegoti gerai nusiteikę.

Nida Degesytė

Dainavimas

Dainavimo pamokos yra labai linksmos. Dainavimą moko Vaitkienė. Mes daug dainų išdainavome. Partizanų vakaro metu mes dainavome partizanų dainas. Mums labai patinka dainavimas.

Antanas Petkus

Visi JAS 1998 m. stovyklavimui Dainavoje („Dainavos knygų lentyna“)

AR VENECIJA IR VENESUELA YRA GIMINAITĖS

Italų gražuolė Venecija, išpuošta kanalais ir margaspalvėmis gondolomis, nuo Pietų Amerikos šalies Venesuelos skiria tūkstančiai kilometrų, tačiau tarp jų vardų skirtumas tik per žingsnį: Venecija su Venesuela draugauja, kaip mūsų Nemunas su Nemūneliu, Joniškis su Joniškėliu.

„Lietuvos Vaikų vilties“ globotinės, šiuo metu gyvenančios „Seklyčioje“, Čikagoje. Iš kairės: Miglė Švitraitė, Miglė Švobaitė ir mama Regina Švobienė. Jos dalyvavo Lietuvos Krikščionių demokratų gegužinėje, vykusioje Ateitininkų namuose.

Fervynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

rašą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629-3418

Vasarą malonu atsigaiivinti ledais.

Piešė dail. J. Paukštienė

Mat, Venesuela (ispaniškai Venezuela) yra tik mažiškas žodžio Venecija (itališkai Venetia) forma. Kaip čia atsiti-
ko? Juk „mažiškas“ Venesuela yra daug kartų didesnė už „nemažiškas“ Veneciją? Deja, didesnė ji tik dabar — prieš pusšimto metų padėtis buvo visai priešinga, tada ji teisingai atspindėjo ir pavadinimų santykį.

Ilgos, be galo sunkios kelionės išvarginta ispanų ekspedicija 1499 metais priplaukė prie dabartinės Venesuelos krantų. Ramioje įlankoje jie iš tolo pamatė ant aukštų polių pastatytą mažutį kaimelį. Kąkoks jūrininkas šūktelėjo, jog tai mažutė Venecija — Venesuela! Šis netyčia anam jūrininkui išsprūdęs žodis europiečiams tapo naujuoju kaimelio pavadinimu. Kaimelio pavadinimas pamažu plito, mažoji Venecija apėmė vis didesnę ir didesnę plotą, o kai 1829 metais susiformavo savarakiška Venesuelos valstybė, ir jai buvo duotas anas mažojo kaimelio vardas.

(Bus daugiau)

TRYŠ DRAUGAI

Seniai seniai gyveno dvi laišos: Storytis ir Plonytis. Storytis buvo labai storas, o Plonytis — labai plonas. Jie gyveno dideliame ežere. Prie ežero gyveno didelė meška. Ji norėjo suėsti visas laišos. Tos dvi laišos labai bijojo meškos ir visada sekė, kad ji neateitų.

Vieną dieną Plonytis ir Storytis ėdė vabalus prie kranto. Staiga jie pamatė mešką. Jie greitai nuplaukė toliau į ežerą. Meška išoko į vandenį ir pradėjo juos vytis. Meška buvo greitesnė už laišos ir dantis pagavo Plonytį. Storytis labai išsgando ir pradėjo galvoti ką daryti. Ir sugalvojo. Jis pradėjo mušti mešką su uodega. Meška paleido Plonytį ir abu nuplaukė į gilų vandenį. Meška nuplaukė į krantą. Kai Storytis ir Plonytis pamatė, kad meška išlipo iš vandens, jie nuplaukė pas žuvų daktarą. Daktaras išgydė Plonytį

ir abu draugai nuplaukė namo. Tada Plonytis sugalvojo, gal reikėtų susidraugauti su meška, nereikėtų jos bijoti. Storyčiui patiko Plonyčio sumanymas.

Kitą dieną jie nuplaukė prie kranto. Meška pamačius abi laišos, išoko į vandenį, kad jas pagautų. Ši kartą laišos pačios nuplaukė prie meškos. Plonytis paklausė: „Ar tu norėtum būti mūsų draugas?“ — „Jei aš būsiu jūsų draugas“, — atsakė meška, — „ką aš valgysiu?“ — „Medų“, — atsakė Storytis. Meška pradėjo galvoti. Ji žinojo, kad ji neturi draugų, tai ir atsakė: „Taip, aš norėčiau būti jūsų draugas“. Storytis ir Plonytis labai apsidžiaugė. Kai jie tai pasakė kitoms laišoms, tada visi apsidžiaugė. Storytis, Plonytis ir meška žaidė kiekvieną dieną ir visi linksmiai gyveno!

Justinas Trumpickas,
Hamiltono (Kanados)
Ateitininkų laikraščio

ŠVENTASIS MIKALAJUS IR VILKAS

(Pasaka - tautosaka)

Kadangi katalikų bažnyčia spalio mėnesį yra paskyrusi Marijos garbei, ta proga duodu vieną pasaką — tautosaką, kurioje vaidmenį atlieka ir Dievo Motina Marija. Pasakos yra žmonių sugalvotos ir iš lūpų į lūpas visą laiką perduodamos. Dabar jau jos surašytos į knygas:

Ne tik žmonės, bet ir visi gyvi sutvėrimai yra Marijos globoje ir zinioje. Ji rūpinasi visu pasauliu: mažiausia musele, smulkiausia kirmėlyte.

Marija saugoja žmonių gėrybes nuo nelaimių ir Pati vilkus nuvaiko, jei žiemos metu jie ateina prie žmonių pastatų. Ji vilkams yra uždraudusi rinktis dideliais būriais, kad žmonėms nuostolių nedarytų, dėl to vilkai ir gyvena miškuose.

Grabnyčios metu (vasario mėn. 2 d.), kada vilkai rengiasi užpildinėti sodžius, ieškodami sau maisto, Marija su grabnyčių žvake pastoja jiems

kelį. Tada vilkai kalena dantis, bet prie Marijos artyn nedrįsta eiti.

Vakaraš žmonės, išgirde vilkų kaukimą, meldžiasi į Mariją: „Tavo apgynimo šaukiamės...“ Po pasimeldimo pasidaro ramiau ir užmiega su viltimi, kad Marija juos saugoją nuo visokių nelaimių.

Grabnyčių šventės metu ir šv. Mikalojaus dieną negerai daro žmonės, kai džiovina ir meta gijas audeklui. Tada gali į verpalus išpainioti vilkas ir per visus metus tą kiemą tas žvėris lankytų žmones vargin-damas.

(Dar bus kita pasaka)

PAGALVOKITE NR. 19 ATSAKYMAI

1. Vokiečių fizikas Joseph von Fraunhofer 1814 metais atrado Spektro linijas. 2. Europoje arklių kanopų kaustymas prasidėjo nuo 770 metų. 3. Cukrus Konstantinopolį pasiekė iš Rytų 628 metais, bet plačiau Europoje paplito nuo 1148 metų. 4. Medis. 5. Ruginė guba. 6. Lietuvos miškuose sutemus tarp samanų sužila žalsvai gelsva šviesa naktiniai žibintuvėliai. Paėmus į rankas nustumbi, kad delne pamatai tik mažą susitraukusią kirmėlaitę — jonvabalio patelę. Jos tik ir šviečia. Patinėliai skraidodo be žiburėlių, gaudo maistą. Patelė žibintuvėlis būna pilvelio apačioje. Po peršviečiama plėvele įtaisyta 14 plokštelių. Jos išsižiebina ne visada. Po plokštelių yra savotiškas reflektorius. Šviesa išsiskiria keičiantis ląstelių medžiagoms. Kai sumažėja deguonies, nustoja dirbusios šviečiančios ląstelės, ir ugnelė užgesa. Šviečia vabaliukų lervos ir net kiaušinėliai. 7. Taip atrodo aritmetikos uždavinys, pakeitus raides skaičiais:

671
846
+9021
10538

PAGALVOKITE NR. 20

1. Kada europiečiai pradėjo vartoti vairą laivuose? 2. Kas išrado kambarinę išvietę „flush toilet“ su nuleidžiamu vandeniu? 3. Kas pirmasis sugalvojo automobiliui motorą, varomą gazolinu? (Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis). 4. Didelis ažuolas, daug šakų, mėlyni lapai? 5. Didelis puodas, nei baltas, nei juodas, nei pastatytas, nei paguldytas, nei išimtas, nei padėtas, kuo labiau maišai, tuo labiau verda? 6. Po epušės grybas. Jo kepurėlė oranžiškai raudona, labai panaši į nukritusius epušės lapus. Ar pažįsti, kas tai per grybas? Jeigu ne — įpjauk peiliu jo kepurę arba kotą. Minkštumas baltas. Staiga jis ima mėlynuoti ir kuo tolyn, tuo labyn. Kaip pavadintum tą grybą? 7. (Brėžinėlis) Tai JAV vienos valstijos (State) detalė — iškarpa. Pažiūrėję į JAV žemėlapi, nurodykite, kurią valstiją (State) vaizduoja?

